

**Diagnoza służąca delimitacji
obszaru zdegradowanego i
obszaru rewitalizacji na terenie
Gminy Łądek**

SPIS TREŚCI

Słowniczek pojęć	3
Charakterystyka Gminy Łądek.....	4
Informacje podstawowe.....	4
Zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania rozwoju Gminy Łądek	5
Metodyka wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	11
Metodyka prac przyjęta w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych na terenie Gminy Łądek.....	11
Podział Gminy Łądek na jednostki analityczne.....	13
Wybór wskaźników służących dokonaniu analizy wskaźnikowej wskazanych jednostek analitycznych.....	16
Analiza wskaźnikowa Gminy Łądek	20
Sfera społeczna.....	20
Sfera gospodarcza	33
Sfera środowiskowa	35
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	38
Sfera techniczna	41
Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	43
Wyznaczenie obszaru rewitalizacji.....	45
SPIS RYCIN	47
SPIS TABEL.....	47

SŁOWNICZEK POJĘĆ

REWITALIZACJA – rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji¹.

OBSZAR ZDEGRADOWANY – obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności: bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego możliwe jest tylko w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska².

OBSZAR REWITALIZACJI – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic³.

¹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2024 r. poz. 278.).

² J. w.

³ J. w.

CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁĄDEK

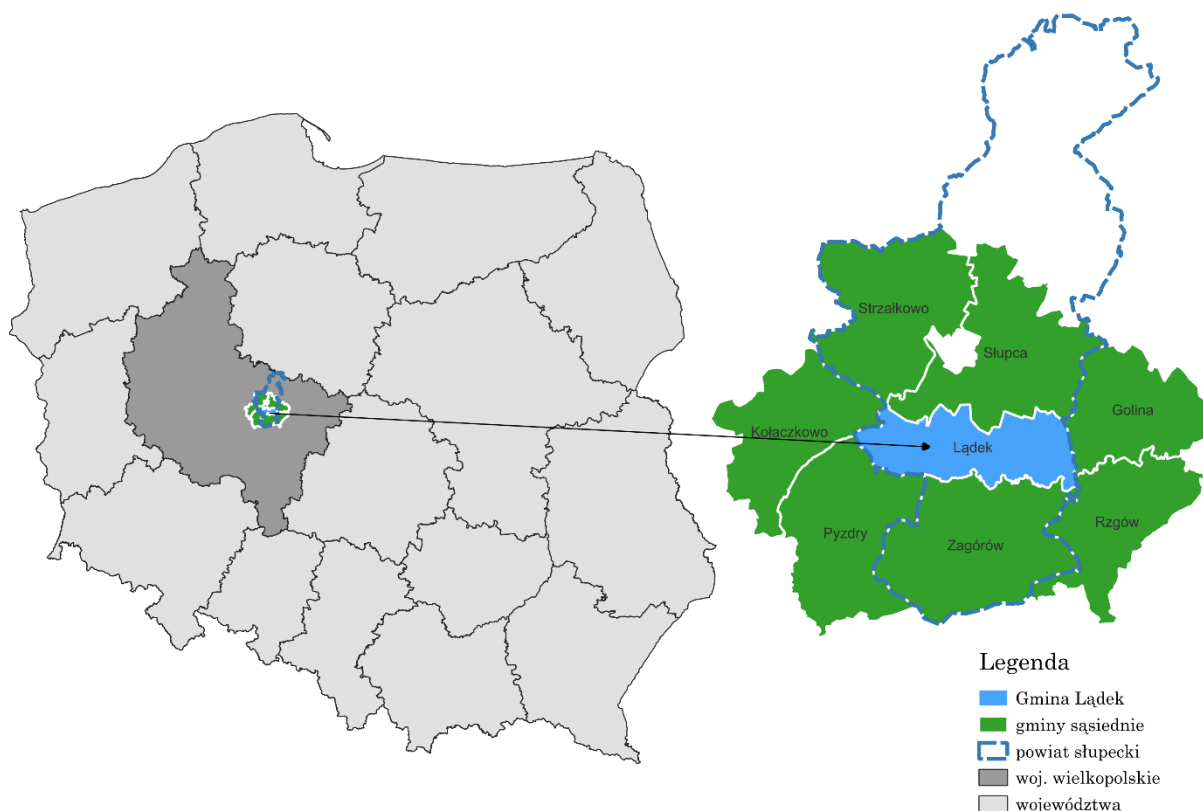
INFORMACJE PODSTAWOWE

Gmina Łądek jest gminą wiejską zlokalizowaną w centralno-wschodniej części województwa wielkopolskiego, w południowej części powiatu słupeckiego. Gmina graniczy:

- od północy z gminami wiejskimi: Słupcą oraz Strzałkowem (obie powiat słupecki);
- od wschodu z gminą miejsko-wiejską Golina oraz gminą wiejską Rzgów (obie powiat koniński);
- od południa z gminami miejsko-wiejskim: Zagórów (powiat słupecki) oraz Pyzdry (powiat wrzesiński);
- od zachodu z gminą wiejską Kołaczkowo (powiat wrzesiński).

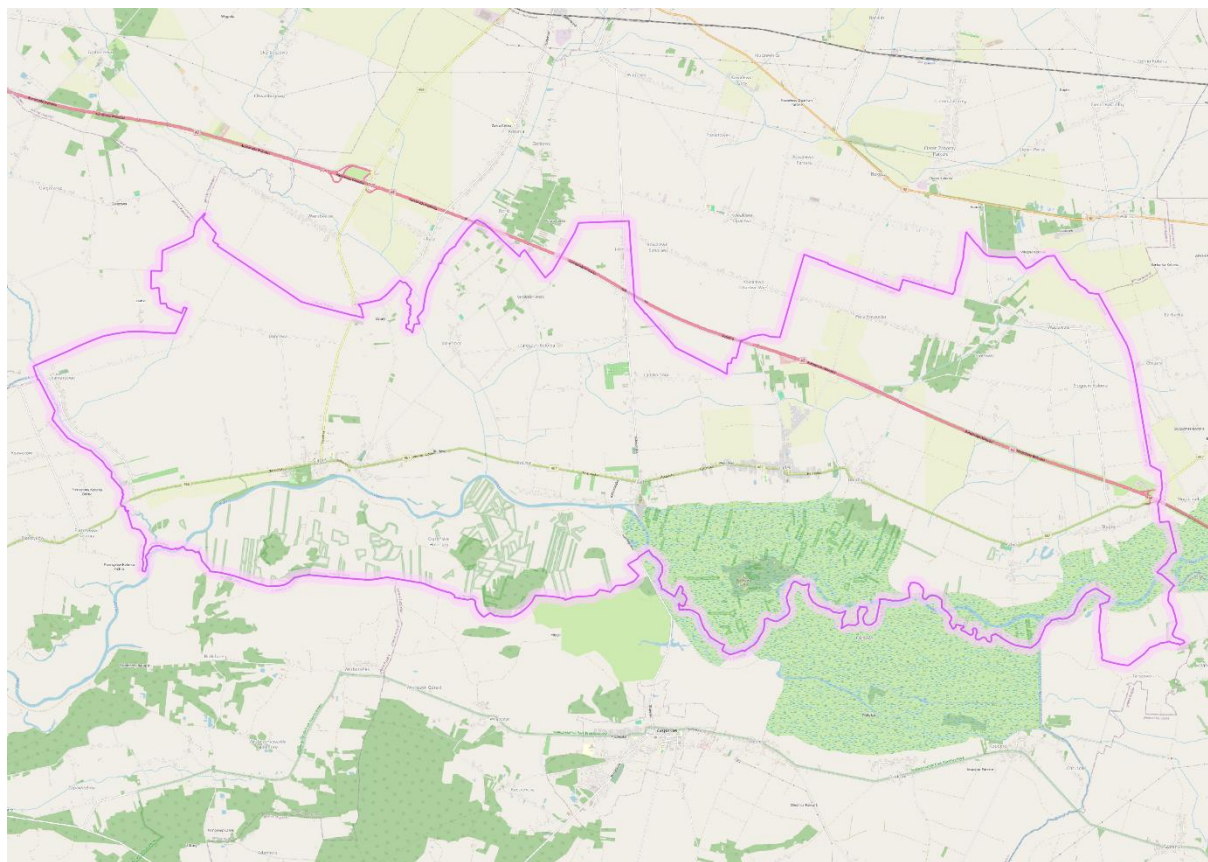
Według danych Urzędu Gminy Łądek na dzień 31.12.2023 roku Gminę zamieszkiwało 5 653 mieszkańców. Powierzchnia całkowita Gminy wynosi z kolei 98,32 km². Przekłada się to na gęstość zaludnienia wynoszącą ok. 57 os./km².

Rycina 1 Położenie Gminy Łądek na tle sąsiadujących gmin, powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Rycina 2 Obszar Gminy Łądek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

ZEWNĘTRZNE I WEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY ŁĄDEK

POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE

Układ komunikacyjny Gminy Łądek oparty jest na drodze wojewódzkiej nr 467 stanowiącej oś kształtowania się układów osadniczych. Równoleżnikowy przebieg drogi w powiązaniu z granicami Gminy umożliwia przemieszczanie się wewnątrz niej. Asymetrycznie kształtowały się południkowe odgałęzienia dróg, tworząc nieliczne skrzyżowania. Jest to wynikiem przebiegu rzeki Warty w południowej części Gminy, która ogranicza rozwój układu komunikacyjnego w kierunku południowym od Gminy Łądek. Każde większe skrzyżowanie doprowadziło z kolei do ukształtowania największych pod względem ludności miejscowości w Gminie. W Ciężeniu droga wojewódzka nr 467 krzyżuje się z drogą wojewódzką nr 466 wiodącą w kierunku ośrodka powiatowego miasta Słupcy oraz Gminy Pyzdry. W Łądzie z kolei zlokalizowana jest jedna z dwóch samochodowych przepraw mostowych na Warcie, dzięki czemu w miejscowości krzyżują się drogi zarówno w kierunku m. Słupcy jak i Zagórowa. W północno-wschodniej części Gminy Łądek przebiega również autostrada A2, umożliwiająca podróż w kierunku Poznania i Warszawy. Na terenie Gminy zlokalizowane jest Miejsce Obsługi Podróżnych (MOP) *Łądek* oraz Obwód Utrzymania Autostrady *Sługocin*. Przy wschodniej granicy Gminy Łądek zlokalizowany jest również, najważniejszy z perspektywy mieszkańców element infrastruktury drogowej, węzeł

autostradowy *Ślugocin*. W ciągu drogi wojewódzkiej nr 467 poprowadzona jest estakada nad autostradą A2, a sama DW467 wiedzie w kierunku wschodnim, do Gminy Golina.

Przez teren Gminy Łądek nie jest poprowadzona linia kolejowa. Najbliższy dworzec kolejowy znajduje się w oddalonej o ok. 15 km Słupcy, skąd mieszkańcy mogą wyruszyć w dalszą podróż. Wśród przewoźników oferujących swoje usługi znajdują się głównie Polregio S.A. oraz PKP S.A. (za pośrednictwem marki TLK). Przez Słupcę przebiega linia kolejowa nr 3, całkowicie zelektryfikowana, w większości dwutorowa linia magistralna łącząca Warszawę Zachodnią z Kunowicami, gdzie linia jest kontynuowana już po stronie niemieckiej do Frankfurtu nad Odrą.

Gmina Łądek nie jest organizatorem autobusowego transportu zbiorowego. Współfinansuje jednak organizację autobusowego transportu zbiorowego na terenie powiatu słupeckiego, wraz z innymi gminami: miastem Słupca, Słupcą, Strzałkowem, Zagórowem, Ostrowite, Orchowo i Powidzem. Na mocy porozumienia zawartego między organizatorem transportu powiatem słupeckim a operatorem Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej w Koninie S.A. (PKS Konin SA). Dzięki realizowanym przewozom przez teren Gminy Łądek przebiegają linie komunikacyjne numer: 3023077U, 3023080U, 3023084U, 3023073U, 3023074U, 3023090U, 3023093U, 3023102U, 3023103U, 3023105U, 3023106U, 3023113U, 3023115U, 3023116U, 3023190U, 3023193U, 3023114U, 3023083U. Ponadto, Gmina Łądek pozostaje organizatorem transportu w zakresie dwóch linii autobusowych: 3023022061U i 3023022062U, dla których operatorem przewozów jest PKS S.A. Łącznie przez teren Gminy przebiega 20 linii autobusowych, komunikując następujące miejscowości: Ciążen, Policko, Łąd, Wielodwór, Łąd Kolonia, Jaroszyn Kolonia, Łądek, Dolany, Dolany Kolonia, Ratyń, Ślugocin, Ślugocin Kolonia, Waclawów i Piotrowo. W wielu przypadkach połączenia realizowane są z niewielką częstotliwością (2-4 połączenia na dobę), niemniej jednak zważając na wiejski charakter Gminy transport zbiorowy i tak należy uznać za stosunkowo rozwinięty.

Najbliższy port lotniczy zlokalizowany jest w ośrodku wojewódzkim – mieście Poznań, oddalonym o ok. 82 km (czas podróży samochodem ok. 1 godziny). Estymując odległość dzielącą Gminę Łądek *stricto* od portu lotniczego rośnie ona do 104 km i czasu podróży samochodem osobowym wynoszącej ok. 1 godziny 15 minut.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I OCHRONA PRZYRODY

W ujęciu fizyczno-geograficznym Gmina Łądek położona jest w obrębie dwóch odrębnie kształtowanych mezoregionów: Doliny Konińskiej i Równiny Wrzesińskiej. Do mezoregionu Doliny Konińskiej, makroregionu Niziny Południowopolskiej zaliczyć należy południowo-wschodnie krańce Gminy Łądek, ze szczególnym uwzględnieniem Doliny Warty. Przede wszystkim są to tereny z wyraźnie zarysowanymi procesami fluwialnymi. Liczne starorzecza, podmokłe tereny, terasy kształtowane zmianami poziomów wód. Należy również zwrócić uwagę rozciągłość doliny Warty, osiagającą nawet do 4 km szerokości na terenie Gminy. Obszar ten charakteryzuje się również silnymi deniwelacjami terenu, a poziom nachylenia osiąga nawet 4 stopnie. Z kolei na północ od DW467 rozciąga się Równina Wrzesińska, stanowiąca wysoczyznę morenową. Jest to mezoregion cechujący się niewielkim zróżnicowaniem wysokości terenu, ukształtowany głównie na podłożu piaszkowym lub gliniastym, co pozwoliło na wykształcenie gleb bielicoziemnych, brunatnoziemnych czy czarnych gleb bagiennych wykorzystywanych głównie na potrzeby rolnictwa. Głównym problemem jest bezżeziorność tego obszaru oraz deficyt cieków wodnych (raczej występują niewielkie ciekі wodne), które wydatnie wpływają na możliwości rozwoju działalności rolniczej.

Obszar Gminy Łądek w całości należy do zlewni Warty. Do Warty uchodzą również mniejsze cieki wodne przepływające przez teren Gminy: Bawół, Kukowa, Mieszna i Wrześnica, spływając w kierunku południowym. Poprzez nachylenie terenu, dominującym kierunkiem spływu powierzchniowego jest kierunek południowy. Na terenie Gminy Łądek występują również obszary okresowo zalewane, znajdujące się w obrębie doliny Warty. Obszary te stanowią unikalne siedliska dla różnych gatunków ptaków czy roślin.

Na terenie Gminy Łądek zlokalizowane są dwa zbiorniki wód podziemnych: nr 150 i nr 151. Z prowadzonego monitoringu wód podziemnych województwa wielkopolskiego wynika, że wody podziemne na terenie Gminy Łądek charakteryzują się stosunkowo niską jakością, kwalifikując się przy tym najczęściej do klas II-III.

Wśród prawnych form ochrony przyrody na terenie Gminy Łądek występują:

- ♦ Nadwarciański Park Krajobrazowy,
- ♦ Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- ♦ Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk NATURA2000 Ostoja Nadwarciańska,
- ♦ Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA2000 Dolina Środkowej Warty,
- ♦ 9 jednoobiektowych pomników przyrody ożywionej (pojedyncze drzewa),
- ♦ Użytek ekologiczny.

Rycina 3 Obszarowe formy ochrony przyrody na terenie Gminy Łądek

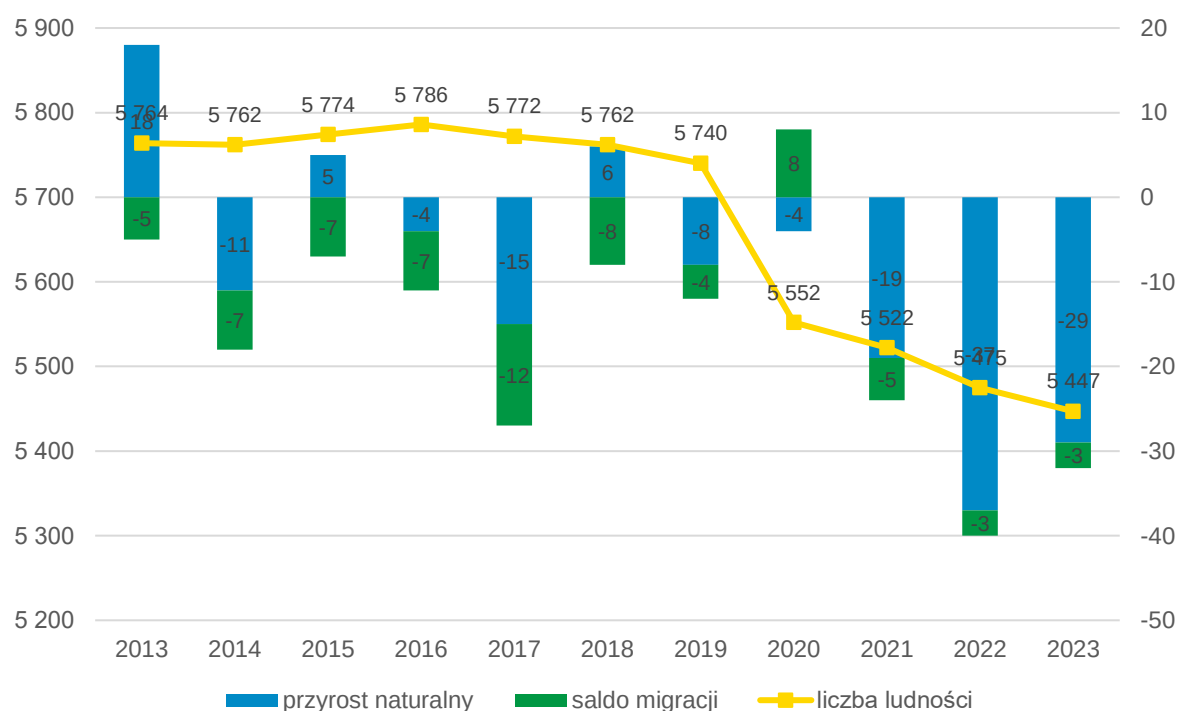
Źródło: Opracowanie własne.

DEMOGRAFIA

Sytuacja demograficzna jednostki samorządu terytorialnego stanowi jeden z podstawowych czynników wpływających na możliwości rozwojowe, a także nadających kierunek dalszego rozwoju. Liczba ludności Gminy Łądek w latach 2013-2023 zmniejszyła się o 317 osób. W latach 2013-2018 utrzymywała się ona na względnie zbliżonym poziomie, a amplituda zmian osiągnęła maksymalnie 26 osób. Załamanie liczby ludności zaobserwowano jednak w latach 2019-2020, co mogło być bezpośrednio powiązane z pandemią Covid-19 oraz powiązaną z nią trudną sytuacją ekonomiczną. Wówczas w Gminie Łądek ubyło aż 188 osób, co stanowiło ok. 3,4% ogólnej liczby ludności. Począwszy od 2019 roku obserwuje się stały spadek liczby ludności w Gminie, cechujący się stosunkowo dużą dynamiką. Średniorocznie od 2020 roku w Gminie ubywa 23 mieszkańców. Spowodowane jest to przede wszystkim niskim przyrostem naturalnym (różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą osób zmarłych w danym roku). Wysoce ujemny przyrost naturalny w połączeniu z ujemnym saldem migracji (różnica między liczbą osób imigrujących na teren Gminy, a liczbą osób emigrujących z niej) stanowi podstawowy przyczynę obserwowanych zmian. Dalsze utrzymanie się tendencji spadkowych przy obecnej dynamice będzie skutkowało w perspektywie najbliższych 20 lat spadkiem liczby mieszkańców Gminy poniżej 5 000 osób.

Omawiane zmiany demograficzne prezentuje poniższa rycina.

Rycina 4 Zmiany liczby ludności w Gminie Łądek w latach 2013-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Dokumentem nadrzędnym stanowiącym akt kierownictwa wewnętrznego, warunkującym przestrzenny rozwój Gminy jest studium, którego aktualne brzmienie przyjęto uchwałą nr XXV/156/20 Rady Gminy Łądek z dnia 16 marca 2020 roku w sprawie zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łądek. Zgodnie z przyjętą Ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, studium obowiązywać może jednak maksymalnie do dnia 31 grudnia 2025 roku lub do dnia wejścia w życie Planu Ogólnego. Na terenie Gminy Łądek obowiązują 4 Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego, które w szczególności wyznaczają tereny przeznaczone pod działalność przemysłową lub przemysłowo-handlową. Tereny te traktować zatem należy jako grunty inwestycyjne na terenie Gminy. Znikomy udział terenów zabudowy mieszkaniowej objętej miejscowymi planami wpływa na ilość wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, wydawane indywidualnie w zależności od potrzeb. W Gminie Łądek w 2023 roku w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wydano 9,91 decyzji o warunkach zabudowy (łącznie 54 decyzje), podczas gdy średnio w powiecie słupeckim było to 5,61 decyzji. Średnio w latach 2019-2023 wydawano rocznie 52 decyzje o warunkach zabudowy. Braki w pokryciu powierzchni planami miejscowymi mogą determinować natężenie spływania wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy. WZ należy jednak traktować jako narzędzie doraźne, które przy nadmiernym wykorzystaniu prowadzić może do niekontrolowanego wzrostu nieruchomości zurbanizowanych oraz chaosu przestrzennego i rozlewania się zabudowy. Dodatkowym aspektem, w tym w przypadku obszarów wiejskich będzie mieszanie się występujących funkcji w sposób prowadzący do konfliktów przestrzennych.

Obszar Gminy Łądek objęty jest Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego (PZPWW). Aktualna wersja PZPWW została przyjęta na mocy uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr V/70/19 z dnia 25 marca 2019 roku.

Zgodnie z zapisami planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego Zespół dawnego opactwa cysterskiego w Łądzie nad Wartą został wskazany jako obiekt zabytkowy o najwyższych walorach środowiska kulturowego wymagający zachowania i wzmocnienia działań ochronnych. Gmina Łądek wskazana została również jako obszar predysponowany do rozwoju turystyki kulturowej. Gmina została również zaliczona do wiejskiego obszaru funkcjonalnego (WOF) i wschodniego obszaru funkcjonalnego (OF Ws).

Wśród pozostałych obszarów interwencji, Gminę Łądek zaklasyfikowano do:

- obszarów wiejskich wymagających wsparcia procesów rozwojowych,
- obszarów ochrony gleb dla celów produkcji rolnej,
- obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy,
- obszarów ochrony krajobrazów kulturowych.

Gmina Łądek nie została ujęta wśród inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zawartych w planie.

Ponadto, w Gminie Łądek, w miejscowości Ciążeń zlokalizowane jest złożo kruszyw naturalnych.

Gmina Łądek została zaliczona do Wschodniego obszaru funkcjonalnego, dla którego Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego 2030+ wskazuje kluczowe kierunki działań strategicznych, ujęte w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Obszar ten stanowi miejsce koncentracji przemysłu wydobywczo-energetycznego, który ze względu na wyczerpywanie się złóż

oraz stopniowe odchodzenie od konwencjonalnych źródeł energii wymaga gruntownych zmian restrukturyzacyjnych. Głęboka transformacja przede wszystkim profilu gospodarczego regionu, będzie oddziaływała na wszystkie gminy zaliczone do Wschodniego obszaru funkcjonalnego.

W Gminie zlokalizowanych jest również wiele obiektów zabytkowych, cechujących się wybitnymi walorami historyczno-kulturowymi. Wśród nich, w rejestrze zabytków nieruchomych województwa wielkopolskiego ujęte zostały:

- ♦ zespół kościoła (kościół pw. św. Jana Chrzciciela, dzwonnica, plebania) w Ciężeniu;
- ♦ zespół pałacowy (pałac, pawilon z galerią, park) w Ciężeniu;
- ♦ zespół klasztorny cystersów, obecnie salezjanów (kościół, klasztor, ogród klasztorny z podwórzem gospodarczym, cmentarz zakonny, obecnie park, ogrodzenie ogrodu i cmentarza, mur z bramą) w Łądzie;
- ♦ zespół dworski (dwór, park) w Łądzie;
- ♦ kościół parafialny pw. św. Mikołaja w Łądku;
- ♦ cmentarz rzymsko-katolicki w Łądku.

W Gminie Łądek trudno jest wyróżnić ośrodek dominujący nawet w skali lokalnej. Zważając na rozpiętość równoleżnikową Gminy oraz oś rozwoju, którą stanowi biegnąca droga wojewódzka, rozwój lokalny ma bardziej charakter policentryczny. Wśród ośrodków znaczących lokalnie należy wskazać Ciężęń, Łąd i Łądek. Władze samorządu terytorialnego i tym samym usługi administracyjne świadczone są w Łądku. Pozostałe usługi: wychowawcze, edukacyjne, handlowe, zdrowotne, finansowe świadczone są we wszystkich wymienionych ośrodkach. Ze względu na kształt Gminy, kluczowym wydaje się być utrzymanie wieloośrodkowego rozwoju, który umożliwi relatywnie równą dystrybucję usług dedykowanych mieszkańcom Gminy.

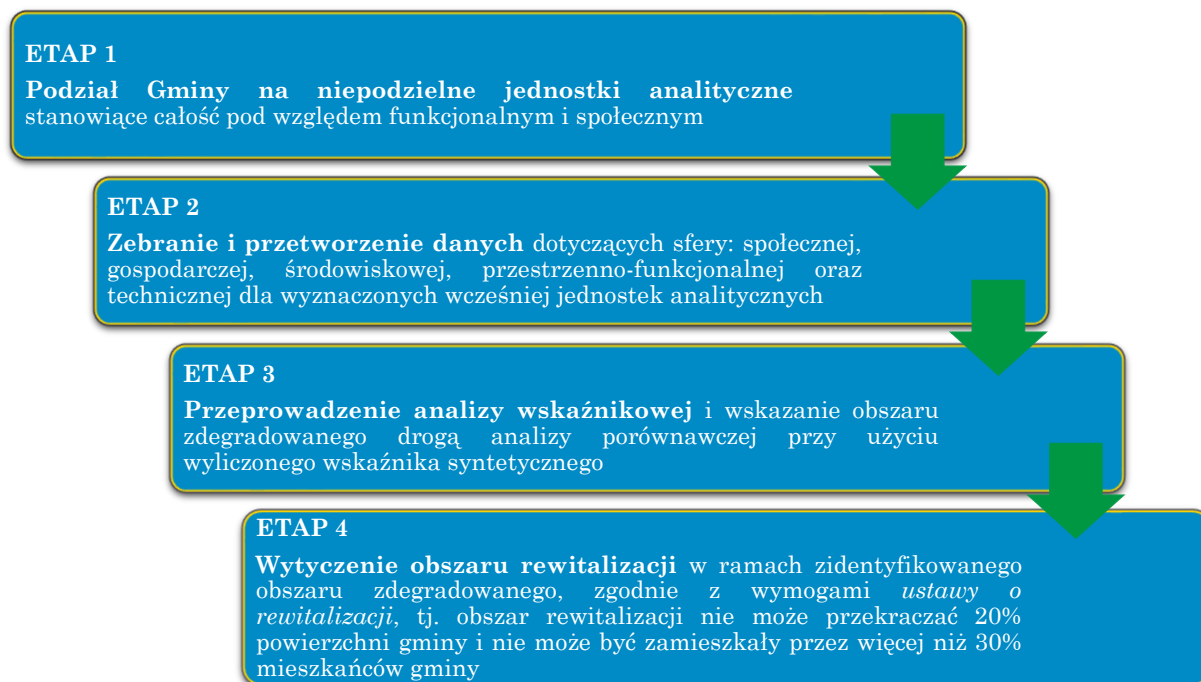
METODYKA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

METODYKA PRAC PRZYJĘTA W PROCESIE DELIMITACJI OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH NA TERENIE GMINY ŁĄDEK

ETAPY PRAC

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Łądek oraz zawarta w niej procedura delimitacji, opracowana została w sposób spełniający wymogi *ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 278) dalej: ustawa o rewitalizacji*. Podczas opracowywania procedury delimitacji, korzystano także z wytycznych i rekomendacji zawartych w publikacji „Delimitacja – krok po kroku” zrealizowanej przez zespół pracowników Instytutu Rozwoju Miast pod redakcją Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa⁴.

Przyjęta w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji na terenie Gminy Łądek metodyka, zakładała czteroetapowy system pracy, który przedstawiony został na poniższej grafice.

METODA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO PRZY UŻYCIU WSKAŹNIKA SYNTETYCZNEGO

⁴ Opracowanie zrealizowane przez Instytut Rozwoju Miast na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa, Departamentu Polityki Przestrzennej w ramach umowy nr DPP-U-POWER-173/16, której przedmiotem było: Opracowanie merytoryczne publikacji z zakresu diagnozy i delimitacji obszarów zdegradowanych, ISBN 978-83-7610-653-3

Z uwagi na fakt, że dobrane wskaźniki przedstawiane są w różnych jednostkach i przedziałach, ich porównywanie oparte na jednowymiarowych zasadach statystycznych pozostaje utrudnione. W przypadku analizy zjawisk złożonych, które opisuje się więcej niż jedną zmienną pojawiają się problemy, jakie nie występują w analizach prostych dla jednej zmiennej.

Dlatego też, podstawą analizy wielowymiarowej jest **wskaźnik syntetyczny**, który pozwala na porównanie poszczególnych mierników i otrzymanie jednego wskaźnika poziomu rozwoju obszaru. Jest to możliwe dzięki standaryzacji różnych zmiennych niezależnie od ich rodzaju, znaku, wielkości i jednostek.

Standaryzacja danych służy sprowadzeniu zmiennych o różnej wartości i jednostkach do wzajemnej porównywalności. Wiąże się ona również z ustaleniem kierunku wpływu każdego ze wskaźników, czyli określeniem czy dany wskaźnik jest stymulantą, czy destymulantą. W przypadku stymulanty, wzrost wskaźnika oznacza pozytywny rezultat dla badanego zjawiska, natomiast w przypadku destymulanty – wzrost wartości zmiennej świadczy negatywnie o zjawisku.

Z tego względu, w celu standaryzacji wskaźników posłużono się metodą wyrażoną wzorem:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{s_j}, \text{ gdy zmienna jest stymulantą lub}$$

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{s_j} * (-1), \text{ gdy zmienna jest destymulantą,}$$

gdzie:

t_{ij} – standaryzowana wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej i,

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej i,

$\bar{x}_j$ – średnia arytmetyczna wskaźnika j,

s_j – odchylenie standardowe wskaźnika j.

W ten sposób wartości większe od średniej dla całej Gminy po standaryzacji będą przyjmowały wartość dodatnią (korzystniejszą dla danej jednostki analitycznej), natomiast wartości mniejsze od średniej – wartość ujemną (niekorzystną dla danej jednostki analitycznej). Im niższa jest wartość standaryzowanego wskaźnika tym poziom koncentracji negatywnego zjawiska w danej jednostce analitycznej jest większy.

Ostatnim etapem wyznaczenia wskaźnika syntetycznego jest obliczenie średniej arytmetycznej zestandaryzowanych zmiennych dla każdej z badanych sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Wartość wskaźnika syntetycznego odpowiada na pytanie, czy dana jednostka analityczna znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o pozytywnym obrazie zjawisk w danej jednostce, natomiast niskie ukazują koncentrację zjawisk kryzysowych. W celu uzyskania wartości wskaźnika syntetycznego posłużono się wzorem:

gdzie:

P_i – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk dla jednostki analitycznej i ,

n – liczba wskaźników,

Zgodnie z przyjętą metodologią do obszaru zdegradowanego włączone mogą zostać wszystkie te jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny jest ujemny (mniejszy niż 0) w sferze społecznej oraz w co najmniej jednej z pozostałych sfer. Im niższe wartości przyjmuje wskaźnik syntetyczny tym poziom negatywnych zjawisk w danej sferze jest większy.

Spośród wyznaczonych obszarów zdegradowanych wytyczono obszar rewitalizacji, który zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji, nie może przekraczać 20% powierzchni gminy i nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

PODZIAŁ GMINY ŁĄDEK NA JEDNOSTKI ANALITYCZNE

Zgodnie z przedstawioną w powyższym rozdziale metodyką prac, przyjętą w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych, etap pierwszy dotyczył podziału Gminy na niepodzielne jednostki analityczne, stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym. Takie działanie umożliwiło zebranie i przetworzenie, a w kolejnym kroku zagregowanie danych opisujących sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Wyznaczone w procesie delimitacji jednostki analityczne odzwierciedlają specyfikę danego terenu, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji dominującej, a także sposobu zagospodarowania przestrzennego. Ważnym było również, aby w trakcie dokonywania podziału, uwzględnić intensywność użytkowania danego obszaru. Tak wypracowany podział sprawił, że dokonana w kolejnych etapach porównawcza analiza wskaźnikowa, przeprowadzona została w sposób uwzględniający zróżnicowanie przestrzenne Gminy.

Dokonując podziału Gminy na jednostki analityczne posłużono się istniejącym podziałem na obręby ewidencyjne. Dodatkowo, w trzech ośrodkach lokalnych: Łądzie, Łądku i Ciężeniu dokonano dalszych podziałów, celem zachowania spójności wewnętrznej jednostek. Ważnym przyczynkiem do dalszych podziałów był również znaczący udział terenów objętych powierzchniowymi formami ochrony przyrody, który wpływają na możliwości zagospodarowania oraz podejmowania działań na poszczególnych obszarach. Kierując się różnorodnością występujących uwarunkowań przyrodniczych i przestrzennych wydzielono jednostki jednorodne wewnętrznie w postaci: Ciężen wschód, Ciężen zachód, Łąd południe, Łąd północ, Łądek południe oraz Łądek północ. Ponadto, w Gminie Łądek została wydzielona jedna jednostka niezamieszkała – Ciężańskie Holendry, zgodnie z granicami wydzielonego obrębu ewidencyjnego. Jednostka ta stanowi tereny nadrzeczne, objęte obszarowymi formami ochrony przyrody.

Ostatecznie na terenie Gminy wyodrębnionych zostało 19 jednostek analitycznych. Dane wyjściowe, które przyporządkowano dla poszczególnych ulic, położonych na obszarze dwóch jednostek analitycznych, zostały do nich rozdzielone proporcjonalnie do długości ulicy znajdującej się w danej jednostce analitycznej. Wykaz jednostek analitycznych wraz z miejscowościami i ulicami wchodzącymi w ich skład, zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 1 Jednostki analityczne w Gminie Łądek

Jednostka analityczna		Wykaz ulic/miejscowości
Lp.	Nazwa	
1	Ciążeń wschód	Cmentarna, Krótka, Marii Konopnickiej, Plac Zamkowy, Plażowa, Polna, Wąska, Wiosny Ludów, Zielona, Wolności (częściowo)
2	Ciążeń zachód	Królewska, Krzywa, Parkowa, Rieczna, Słupecka, Spacerowa, Wolności (częściowo), Wrzosowa
3	Ciążeńskie Holendry	Ciążeńskie Holendry
4	Dąbrowa	Dąbrowa
5	Dolany	Dolany
6	Dziedzice	Dziedzice
7	Jaroszyn	Jaroszyn
8	Jaroszyn - Kolonia	Jaroszyn-Kolonia
9	Łądek - Kolonia	Łądek-Kolonia
10	Łądek południe	Ceramiczna, Klasztorna, Krajobrazowa, Lawendowa, Nadwarciańska, Organowa, Cysterska (częściowo), Piastowska (częściowo)
11	Łądek północ	Cysterska (częściowo), Makowa, Piastowska (częściowo), Salezjańska, Skowronkowa
12	Łądek południe	Kościelna, Krótka (częściowo), Niska, Rynek, Konińska (częściowo), Pyzdarska (częściowo), Wielodwór (częściowo), Zielona (częściowo)
13	Łądek północ	Brzozowa, Konińska (częściowo), Lesna, Polna, Pyzdarska (częściowo), Słupecka, Sosnowa, Świerkowa, Wielodwór (częściowo), Zielona (częściowo), Krótka (częściowo)
14	Policko	Policko
15	Ratyń	Ratyń
16	Samarzewo	Samarzewo
17	Sługocin	Sługocin, Sługocin-Kolonia
18	Wacławów	Nakielec, Piotrowo, Wacławów
19	Wola Koszucka	Wola Koszucka

Źródło: opracowanie własne.

Największą jednostką pod względem liczby ludności jest jednostka analityczna Ciążeń zachód gromadząca 11,8% ogółu ludności Gminy (669 mieszkańców). Biorąc z kolei pod uwagę powierzchnię, największą jednostką analityczną jest Sługocin, zajmujący powierzchnię 8,94 km² (9,1% ogółu powierzchni Gminy). Można więc zauważyć, że nawet największe jednostki analityczne pod względem udziału mieszkańców oraz powierzchni, nie przekraczają odpowiednio 30% ludności gminy oraz 20% powierzchni gminy – co potwierdza, że każda z analizowanych jednostek może potencjalnie stanowić w całości obszar rewitalizacji. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące powierzchni i liczby mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Tabela 2 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Łądek

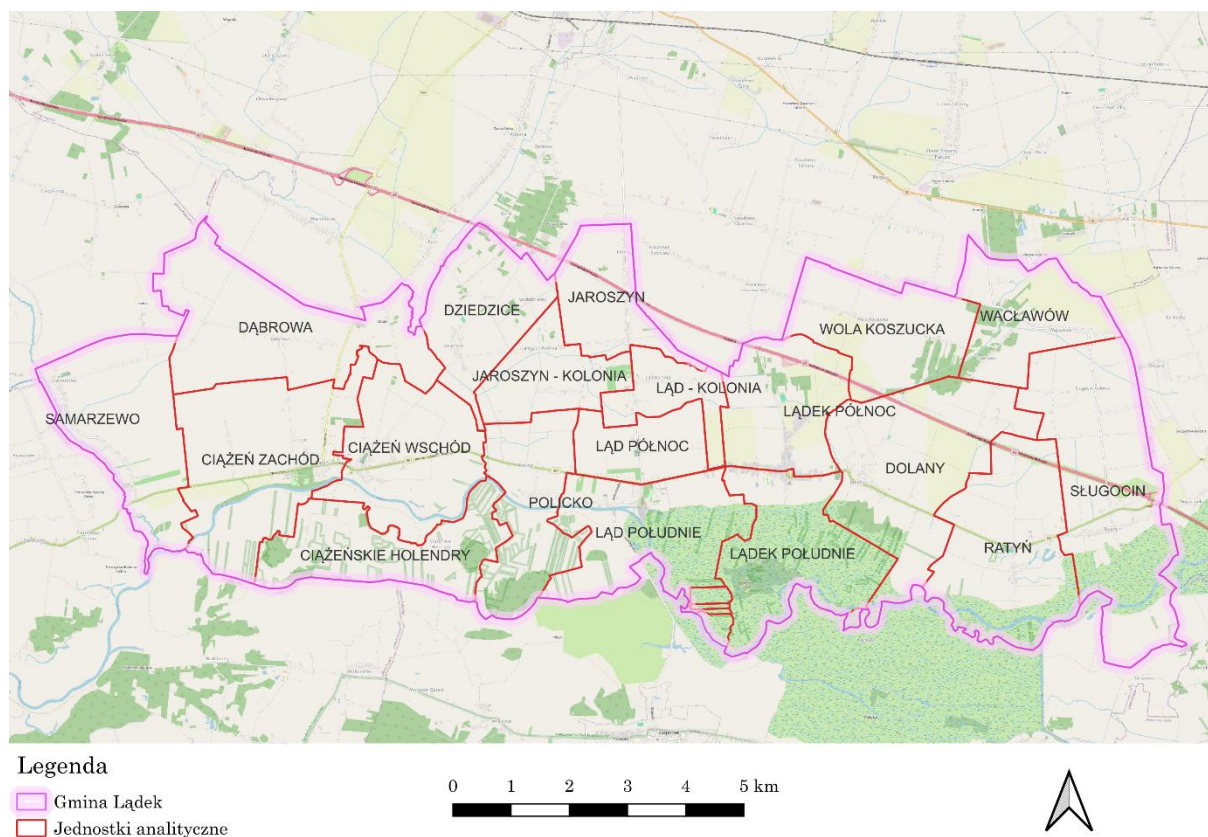
Jednostka analityczna		Powierzchnia jednostki (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni Gminy (%)	Liczba mieszkańców	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców Gminy (%)
Lp.	Nazwa				
1	Ciążeń wschód	5,53	5,6%	595	10,5%
2	Ciążeń zachód	7,68	7,8%	669	11,8%
3	Ciążeńskie Holendry	4,78	4,9%	0	0,0%
4	Dąbrowa	7,4	7,5%	192	3,4%

5	Dolany	8,07	8,2%	416	7,4%
6	Dziedzice	4,14	4,2%	176	3,1%
7	Jaroszyn	3,06	3,1%	268	4,7%
8	Jaroszyn - Kolonia	2,96	3,0%	177	3,1%
9	Ląd - Kolonia	2,01	2,0%	141	2,5%
10	Ląd południe	5,56	5,7%	332	5,9%
11	Ląd północ	2,47	2,5%	183	3,2%
12	Lądek południe	5,56	5,7%	275	4,9%
13	Lądek północ	4,3	4,4%	602	10,7%
14	Policko	4,41	4,5%	94	1,7%
15	Ratyń	6,7	6,8%	371	6,6%
16	Samarzewo	5,81	5,9%	285	5,0%
17	Sługocin	8,94	9,1%	408	7,2%
18	Wacławów	4,02	4,1%	225	4,0%
19	Wola Koszucka	4,87	5,0%	244	4,3%

Źródło: opracowanie własne.

Przedstawiony powyżej podział Gminy na jednostki analityczne daje możliwość prowadzenia analiz porównawczych, a także obserwacji zjawisk kryzysowych w dłuższym okresie. Na następnych stronach przedstawiono podział Gminy Lądek na jednostki analityczne w ujęciu przestrzennym.

Rycina 5 Podział Gminy Lądek na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

WYBÓR WSKAŹNIKÓW SŁUŻĄCYCH DOKONANIU ANALIZY WSKAŹNIKOWEJ WSKAZANYCH JEDNOSTEK ANALITYCZNYCH ZJAWISKA KRYZYSOWE

Celem analizy wskaźnikowej jednostek analitycznych, przedstawionej w dalszej części Diagnozy, jest zidentyfikowanie lokalnych problemów, które występują na terenie Gminy Łądek. Pierwszym krokiem będzie ich prezentacja, a następnym zbadanie natężenia zjawisk kryzysowych występujących na obszarze całej Gminy. Na potrzeby przedmiotowej analizy zgromadzono dane umożliwiające przedstawienie i zbadanie sfery społecznej z obszaru bezrobocia, alkoholizmu, ubóstwa, przestępczości, problemów osób ze szczególnymi potrzebami, kapitału społecznego, a także aktywności społecznej.

W sferze gospodarczej zbadano aktywność gospodarczą w poszczególnych jednostkach analitycznych. Z kolei w sferze środowiskowej skupiono się na analizie jakości powietrza, natężenia ruchu drogowego oraz pokryciu terenu azbestem. W sferze przestrzenno-funkcjonalnej zbadano dostępność infrastruktury publicznej, dostępność komunikacyjną, ład przestrzenny i jakość terenów publicznych. Natomiast w przypadku sfery technicznej przeanalizowano stan techniczny przestrzeni publicznej, efektywność energetyczną oraz kwestie związane z zapewnieniem dostępności.

POZYSKANIE DANYCH

Proces analityczny, oparty na agregowaniu informacji w obrębie jednostek analitycznych przeprowadzono z wykorzystaniem danych ilościowych, uzyskanych z rejestrów instytucji samorządowych oraz oddziałów instytucji funkcjonujących na terenie Gminy Łądek:

- Urzędu Gminy Łądek,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łądku,
- Komendy Powiatowej Policji w Słupcy,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Słupcy,
- Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych).

Dane wyjściowe służące zdiagnozowaniu zjawisk kryzysowych w poszczególnych jednostkach analitycznych pozyskane od wyżej wymienionych instytucji przekształcono na porównywalne wskaźniki obrazujące sytuację w danej sferze, zgodnie z wcześniej opisaną standaryzacją danych. Podczas doboru wskaźników dokonano ich jednoczesnego rozróżnienia na stymulanty i destymulanty.

ZAKRES CZASOWY

Każdy z omawianych wskaźników zawiera informacje o zakresie czasowym jakiego dotyczy. Ma to na celu uszczegółowienie i doprecyzowanie występowania (trwania) danego zjawiska kryzysowego. Dane wykorzystane do analizy, a co za tym idzie obliczone wskaźniki dotyczyły głównie 2023 roku – na dzień opracowywania analiz były to bowiem najbardziej aktualne dane możliwe do pozyskania.

Tabela 3 Wskaźniki wykorzystane do zdiagnozowania zjawisk kryzysowych

SFERA SPOŁECZNA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
BEZROBOCIE	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Powiatowy Urząd Pracy w Słupcy, Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Słupcy	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Słupcy	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku, Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	w 2023 r.
ALKOHOLIZM	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku, Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	w 2023 r.
UBÓSTWO	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku, Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	w 2023 r.
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku, Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	w 2023 r.
	Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku, Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	w 2023 r.
	Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku	Destymulanta	w 2023 r.
PRZESTĘPCZOŚĆ	Liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców	Komenda Powiatowa Policji w Słupcy, Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	w 2023 r.
	Liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców	Komenda Powiatowa Policji w Słupcy, Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	w 2023 r.
OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku, Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	w 2023 r.
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w	Destymulanta	w 2023 r.

		Lądku, Urząd Gminy Łądek		
KAPITAŁ SPOŁECZNY	Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Urząd Gminy Łądek	Stymulanta	według stanu na 31.12.2023
	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
	Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	Urząd Gminy Łądek	Stymulanta	według stanu na 31.12.2023
	Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	Urząd Gminy Łądek	Stymulanta	według stanu na 31.12.2023
	Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2023/2018	Urząd Gminy Łądek	Stymulanta	według stanu na 31.12.2023

SFERA GOSPODARCZA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	Urząd Gminy Łądek	Stymulanta	w 2023 r.
	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	w 2023 r.
	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku w stosunku do podmiotów zarejestrowanych w 2023 roku	Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	w 2023 r.
SFERA ŚRODOWISKOWA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
POKRYCIE AZBESTEM	Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowocementowymi na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
	Powierzchnia materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
	Masa materiałów zawierających azbest na km2 powierzchni	Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
JAKOŚĆ POWIETRZA	Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
	Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na km2 powierzchni	Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
	Liczba stwierdzonych zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców	Komenda Powiatowa Policji w Słupcy	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy

DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ	Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Łądek	Stymulanta	według stanu na 31.12.2023
	Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	Urząd Gminy Łądek	Stymulanta	według stanu na 31.12.2023
	Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Łądek	Stymulanta	według stanu na 31.12.2023
DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA	Liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Łądek	Stymulanta	według stanu na 31.12.2023
ŁAD PRZESTRZENNY	Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
JAKOŚĆ TERENÓW PUBLICZNYCH	Liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
SFERA TECHNICZNA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
STAN TECHNICZNY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	Liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA	Liczba obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023
ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI	Liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Łądek	Destymulanta	według stanu na 31.12.2023

Źródło: opracowanie własne.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA GMINY ŁĄDEK

SFERA SPOŁECZNA

Ze względu na charakter procesu rewitalizacji, strefa społeczna stanowi najistotniejszy komponent Diagnozy, mającej na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wyznaczeniu obszaru zdegradowanego służy analiza wskaźników, pozwalająca na określenie miejsc koncentracji niepożądanych zjawisk społecznych. Podrozdział w dalszej części przedstawia szczegółowy przekrój stanu strefy społecznej Gminy Łądek w podziale na jednostki analityczne.

BEZROBOCIE

Elementem procesu rozwoju społeczno-gospodarczego jest rozwój gospodarczy, którego wyznacznikiem jest poprawa wskaźników wyrażających poziom życia mieszkańców. W pojęciu rozwoju zawarte są przemiany ilościowe jak redukcja stopy bezrobocia, wzrost dochodów i konsumpcji, jak i zmiany jakościowe jak zmiany w strukturze PKB bądź zatrudnienia. Rozwój gospodarczy zatem związany jest z rynkiem pracy. Długotrwałe problemy ze znalezieniem zatrudnienia przekładają się na bezrobocie, rzutujące na sytuację finansową rodziny. Pogorszenie się sytuacji na rynku pracy w danej społeczności lokalnej przekłada się zatem na obniżenie poziomu życia mieszkańców.

Osobą bezrobotną jest osoba, która po ukończeniu 18 roku życia, a przed wejściem w wiek emerytalny, pozostaje niezatrudniona i niepodjemująca żadnej działalności zarobkowej, ale mogąca podjąć pracę oraz jest zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy odpowiednim dla swojego miejsca stałego bądź czasowego zameldowania, poszukująca miejsca zatrudnienia bądź pracy zarobkowej.

Bezrobocie zatem stanowi niepożądane zjawisko społeczne mogące prowadzić do powstania poważniejszego problemu społecznego. Sytuacją szczególnie niepożądaną jest utrzymywanie się bezrobocia na wysokim poziomie przez dłuższy okres czasu. Bezrobocie dzieli się w oparciu o czas trwania oraz jego powód. Ze względu na wymiar czasowy niezatrudnienia, bezrobocie dzieli się na: bezrobocie krótkookresowe, długookresowe, chroniczne i sezonowe. Natomiast ze względu na powód bezrobocie dzieli się na: strukturalne, koniunkturalne, technologiczne oraz naturalne. Bezrobocie naturalne występuje zawsze, niezależnie od czynników gospodarczy i poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego, sezonowości pracy na danym rynku czy liczby oferowanych miejsc pracy. Jest ono efektem mobilności zawodowej ludności oraz wolną liczbą dostępnych wakatów, w wyniku czego niemożliwe jest jego trwałe oraz pełne wyeliminowanie. Bezrobocie naturalne, utrzymujące się na poziomie 3-5%, nie skutkuje destabilizacją rynku zatrudnienia⁵.

Najpoważniejszym problemem związanym z bezrobociem nie jest jego stopa, ale długotrwałość. Problem bezrobocia utrzymującego się przez dłuższy okres czasu spowodowany jest niekorzystną sytuacją na danym rynku pracy. Długotrwałe bezrobocie może w dłuższej perspektywie prowadzić do ubóstwa oraz zjawiska wykluczenia społecznego.

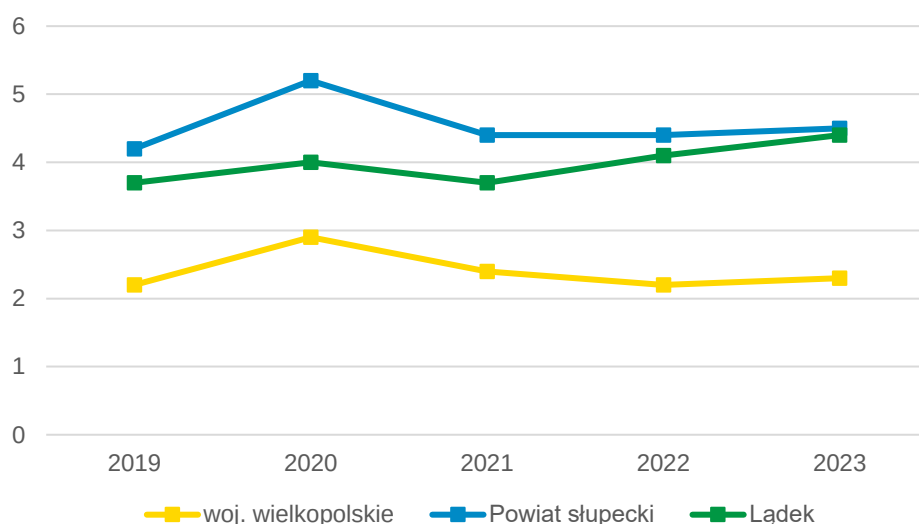
Bezrobocie w Gminie Łądek względem jednostek porównawczych – województwa wielkopolskiego i powiatu słupeckiego, cechuje się niższymi wahaniami w analizowanym okresie począwszy od roku 2019 do roku 2023. W całym analizowanym okresie bezrobocie w Gminie jest niższe od średniej w powiecie słupeckim i wyższe od średniej w województwie wielkopolskim. We wszystkich jednostkach odnotowano ponadto wzrost poziomu bezrobocia w roku 2020, co stanowiło reperkusje

⁵ Martyna Michalewicz, Mariusz Fierek, Istota bezrobocia, Zeszyty Naukowe Gdańskiej Szkoły Wyższej, 2018.

związane ze zmianami makroekonomicznymi wywołanymi pandemią Covid-19. W 2021 roku w Gminie Łądek bezrobocie ponownie spadło do poziomu 3,7%, co stanowiło odsetek równy odnotowanemu w 2019 roku. W roku 2022 poziom bezrobocia jednak ponownie wzrósł i utrzymał tą tendencję w 2023 roku, osiągając poziom 4,4%. Wciąż jest to wynik niższy od przeciętnej w powiecie, ale jedynie nieznacznie, o 0,1 p.p. Tym samym poziom bezrobocia w Gminie Łądek wykazuje tendencje zbliżone do uwarunkowań ponadlokalnych, coraz silniej odbiegając od przeciętnej w regionie Wielkopolski. Dalsze utrzymywanie się tendencji wzrostowej w tym zakresie może skutkować wystąpieniem wzmożonych emigracji zarobkowych z terenu Gminy, co pogłębi występujące problemy demograficzne.

Trend zmian udziału osób niezatrudnionych w wieku produkcyjnym w latach 2019-2023 przedstawia poniższa rycina.

Rycina 6 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analiza wskaźnikowa dla wyznaczonych jednostek analitycznych, mająca na celu wskazanie zróżnicowania przestrzennego problemu bezrobocia, przeprowadzona została w oparciu o następujące wskaźniki:

- liczbę osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym,
- udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie mieszkańców.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupcy, na dzień 31 grudnia 2023 roku w Gminie Łądek zamieszkiwało 138 osób bezrobotnych. Wśród nich, długotrwale bez zatrudnienia pozostawały 72 osoby, co stanowi ponad 52% ogółu osób bezrobotnych. Z kolei osoby dysponujące jedynie wykształceniem podstawowym stanowiły 21% wśród ogółu osób pozostających bez zatrudnienia (29 osób). Przeliczając liczbę osób bezrobotnych przypadającą na 100 mieszkańców Gminy w wieku produkcyjnym, odsetek ten stanowi 4,37%. Zdecydowanie najwyższy poziom bezrobocia obserwuje się w jednostkach analitycznych Policko (7,14%), Ciążeń wschód (6,75%) oraz

Ciążeń zachód (6,35%). Negatywnie wyróżniają się również jednostki analityczne Jaroszyn – Kolonia (5,45%) oraz Łądek północ (5,15%). Z kolei najniższy poziom bezrobocia obserwuje się w jednostce Łąd - Kolonia, gdzie wyniósł on 1,35%. Analizując z kolei udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych, stwierdzono iż w trzech jednostkach wszystkie osoby bezrobotne pozostają bez zatrudnienia długotrwale. Sytuacja ta ma miejsce w jednostkach Łąd – Kolonia, Waclawów i Wola Koszucka. Najniższy udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych stwierdzono w jednostce analitycznej Ratyń, gdzie wyniósł on 12,5%. Osoby z wykształceniem podstawowym stanowią najwyższy odsetek wśród osób bezrobotnych w jednostkach analitycznych Łądek północ (57,1%), Łądek południe (36,5%) oraz Ciążeń zachód (28,5%). W jednostkach analitycznych Dąbrowa, Dziedzice, Łąd – Kolonia, Ratyń, Samarzewo, Waclawów i Wola Koszucka wśród osób bezrobotnych nie ma żadnej osoby z wykształceniem podstawowym. Bezrobocie może stanowić również jedną z podstaw do korzystania z pomocy społecznej. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy Łądek wyniósł 1,7%. Największy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu braku zatrudnienia w ogólnej liczbie mieszkańców odnotowano w jednostkach analitycznych: Dąbrowa (4,2%), Samarzewo (3,2%) oraz Jaroszyn (3%). W przypadku pozostałych jednostek analitycznych wskaźnik był niższy niż 3%. Dodatkowo, w jednostkach analitycznych: Dziedzice, Jaroszyn – Kolonia, Policko oraz Sługocin żadna z osób bezrobotnych nie pobierała zasiłku z tego tytułu.

Szczegółową analizę wskaźnikową dotyczącą wszystkich jednostek analitycznych prezentuje poniższa tabela.

Tabela 4 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze bezrobocia

Jednostka analityczna	BEZROBOCIE							
	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym		Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych		Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych		Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Ciążeń wschód	6,75	-1,386	42,7%	0,366	28,0%	-0,418	2,5%	-0,621
Ciążeń zachód	6,35	-1,155	56,6%	-0,171	28,5%	-0,450	2,9%	-0,946
Dąbrowa	3,17	0,695	25,0%	1,045	0,0%	1,262	4,2%	-1,953
Dolany	3,59	0,456	55,6%	-0,130	22,2%	-0,073	1,9%	-0,191
Dziedzice	2,91	0,848	66,7%	-0,557	0,0%	1,262	0,0%	1,320
Jaroszyn	4,26	0,066	33,3%	0,725	16,7%	0,261	3,0%	-1,025
Jaroszyn - Kolonia	5,45	-0,632	66,7%	-0,557	16,7%	0,261	0,0%	1,320
Łąd - Kolonia	1,35	1,757	100,0%	-1,840	0,0%	1,262	0,7%	0,763
Łądek południe	2,59	1,034	33,3%	0,725	22,2%	-0,073	1,2%	0,374
Łądek północ	3,87	0,292	71,4%	-0,741	57,1%	-2,170	1,6%	0,032
Łądek południe	4,29	0,046	44,4%	0,297	36,5%	-0,930	0,0%	1,320
Łądek północ	5,15	-0,457	49,1%	0,118	28,1%	-0,428	2,0%	-0,245
Policko	7,14	-1,616	75,0%	-0,878	25,0%	-0,239	0,0%	1,320
Ratyń	3,98	0,226	12,5%	1,526	0,0%	1,262	0,8%	0,685
Samarzewo	1,89	1,445	33,3%	0,725	0,0%	1,262	3,2%	-1,160
Sługocin	4,93	-0,329	72,7%	-0,791	9,1%	0,716	0,0%	1,320

Wrocław	1,41	1,724	100,0%	-1,840	0,0%	1,262	0,9%	0,622
Wola Koszucka	2,99	0,806	100,0%	-1,840	0,0%	1,262	1,2%	0,354
Średnia dla Gminy	4,37	0,000	52,2%	0,000	21,0%	0,000	1,7%	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Słupcy, GOPS w Łądku, UG Łądek.

UBÓSTWO

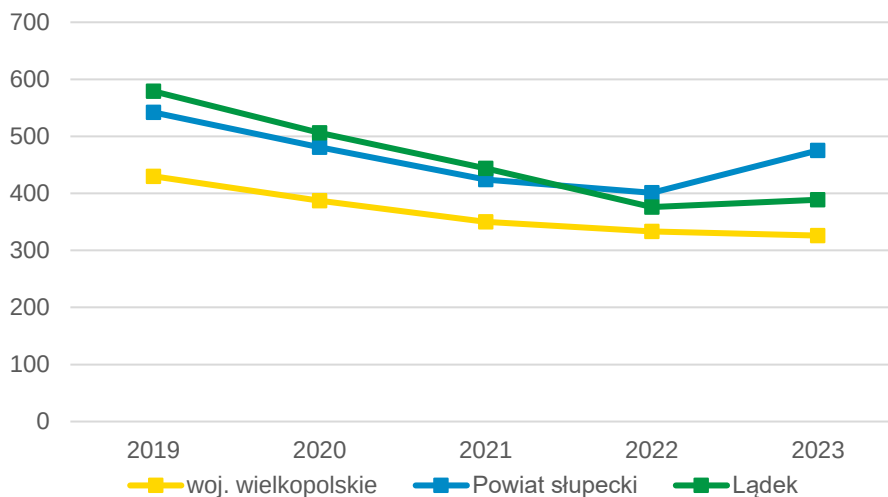
Zjawisku bezrobocia często towarzyszy zjawisko ubóstwa, będące relacją poziomu zaspokojenia potrzeb osób, rodzin i gospodarstw domowych do poziomu ich zaspokojenia przez resztę społeczeństwa. Ubóstwo rozumiane jest zatem jako ograniczenie środków do życia do poziomu poniżej uznawanego w kraju zamieszkania za minimum.

Pomoc społeczna w Gminie Łądek świadczona jest przede wszystkim przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, zlokalizowany przy ul. Pyzderskiej 20 w Łądku. Działania GOPS-u nakierowane są na pomoc w pokonaniu trudnych sytuacji życiowych osobom, które nie są w stanie samodzielnie ich rozwiązać. Celem Ośrodka Pomocy Społecznej zatem jest wyrównywanie poziomu życia osób najuboższych do standardu pozwalającego na zaspokojenie minimum potrzeb życiowych.

Określenie skali problemów społecznych w obrębie gminy, wyrażanych za pośrednictwem liczby beneficjentów pomocy społecznej, możliwe jest przez przyrównanie ich do średnich w powiecie oraz województwie po przeliczeniu przez liczbę mieszkańców jednostki.

We wszystkich analizowanych jednostkach w latach 2019-2022 obserwowano stały spadek liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej. Cechujący się zróżnicowaną dynamiką. Najbardziej dynamiczny spadek odnotowano w Gminie Łądek, gdzie liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w 2022 roku spadła poniżej średniej dla powiatu słupeckiego oraz zbliżyła się do średniej wojewódzkiej. W 2023 roku w województwie wielkopolskim wciąż jednak obserwowano spadek liczby beneficjentów, podczas gdy w powiecie słupeckim oraz Gminie Łądek liczba ta wzrosła. W 2023 roku na 10 tys. ludności w Gminie Łądek ze środowiskowej pomocy społecznej korzystało 389 mieszkańców, z kolei średnio w powiecie słupeckim 475 mieszkańców. Wzrost odsetka osób korzystających z pomocy społecznej wiązać należy ze wzrostem poziomu bezrobocia, który zarówno w Gminie jak i powiecie również jest wyższy od średniej wojewódzkiej. Sytuacja na rynku pracy, a co za tym idzie sytuacja ekonomiczna i dobrostan mieszkańców Gminy ulegają pogorszeniu. Szczegóły obrazuje poniższa rycina.

Rycina 7 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Łądek na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Z pomocy społecznej w 2023 roku według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łądku korzystało 222 mieszkańców. Do analizy wskaźnikowej, pozwalającej na określenie koncentracji przestrzennej zjawiska ubóstwa, posłużyły następujące wskaźniki:

- udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców,
- odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców,
- kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej.

Z pomocy społecznej korzystało w 2023 roku 3,9% mieszkańców Gminy Łądek. Najwyższy odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej odnotowano w jednostkach analitycznych: Ciążeń zachód (6,5%), Łądek południe (6,3%) oraz Ciążeń wschód i Łądek północ (obie po 6%). Z pomocy społecznej z kolei nie korzystali w ogóle mieszkańcy jednostki Jaroszyn – Kolonia. Warto również zwrócić uwagę na odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców. Łącznie na terenie Gminy Łądek z tytułu ubóstwa wsparcia potrzebuje 1% mieszkańców. Zdecydowanie najwyższy ich odsetek zamieszkuje z jednostkami analitycznymi Ciążeń wschód i Ciążeń zachód (po 3,3%) oraz Jaroszyn (3%). W 12 jednostkach analitycznych z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa nie korzystał żaden z mieszkańców. Łącznie na potrzeby udzielanych świadczeń i zasiłków finansowych w ramach MOPS w Łądku wydatkowano 424 027,00 zł, co średnio w przeliczeniu na 100 mieszkańców Gminy dało kwotę 7 500,93 zł. Najwyższe kwoty wydatkowano w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostek analitycznych: Ciążeń wschód (16 412,61 zł), Dolany (13 199,74 zł), Ciążeń zachód (11 700,33 zł) oraz Łądek południe (11 102,82 zł). W przypadku pozostałych jednostek analitycznych kwota wydatkowana na zasiłki w przeliczeniu na 100 mieszkańców nie przekroczyła 10 tys. zł. Pomocy finansowej w 2023 roku nie udzielono mieszkańcom jednostek analitycznych Jaroszyn – Kolonia, Policko i Ratyń. Przeliczając kwoty wydatkowanych środków na liczbę mieszkańców korzystających z pomocy społecznej w 2023 roku, przeciętnie na 1 osobę przypadło 1 910,03 zł. Najwyższe kwoty wydatkowano w przeliczeniu na 1 mieszkańca korzystającego z pomocy społecznej w jednostce analitycznej Łądek południe – 4 298,82 zł. Ponadto, negatywnie wyróżniła się również jednostka Dolany, gdzie wydatkowano 3 431,93 zł. W przypadku pozostałych jednostek analitycznych w przeliczeniu na 1 osobę korzystającą z pomocy społecznej nie wydatkowano więcej niż 3 tys. zł.

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 5 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze ubóstwa

Jednostka analityczna	UBÓSTWO							
	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców		Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców		Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców		Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Ciążeń wschód	6,0%	-1,079	3,3%	-1,795	16 412,61	-1,800	2 727,79	-0,677
Ciążeń zachód	6,5%	-1,307	3,3%	-1,838	11 700,33	-0,848	1 811,93	0,081
Dąbrowa	4,2%	-0,124	0,0%	0,812	8 683,33	-0,239	2 084,00	-0,144

Dolany	3,8%	0,042	0,0%	0,812	13 199,74	-1,151	3 431,93	-1,260
Dziedzice	2,3%	0,854	2,3%	-0,987	5 895,42	0,324	2 593,99	-0,566
Jaroszyn	4,5%	-0,284	3,0%	-1,550	5 912,13	0,321	1 320,38	0,488
Jaroszyn - Kolonia	0,0%	2,028	0,0%	0,812	0,00	1,515	0,00	1,582
Ląd - Kolonia	0,7%	1,662	0,0%	0,812	283,69	1,458	400,00	1,251
Ląd południe	6,3%	-1,239	0,6%	0,335	8 666,80	-0,235	1 370,18	0,447
Ląd północ	6,0%	-1,076	1,1%	-0,053	7 542,07	-0,008	1 254,73	0,543
Lądek południe	2,6%	0,694	0,0%	0,812	11 102,82	-0,727	4 298,82	-1,978
Lądek północ	3,0%	0,493	0,0%	0,812	3 476,84	0,813	1 169,50	0,613
Policko	1,1%	1,479	0,0%	0,812	0,00	1,515	0,00	1,582
Ratyn	2,2%	0,915	0,0%	0,812	0,00	1,515	0,00	1,582
Samarzewo	3,9%	0,035	0,0%	0,812	6 680,05	0,166	1 730,74	0,148
Ślęgocin	2,2%	0,889	0,0%	0,812	2 298,53	1,051	1 042,00	0,719
Wacławów	3,1%	0,421	0,0%	0,812	2 573,33	0,995	827,14	0,897
Wola Koszucka	3,7%	0,123	0,0%	0,812	8 875,51	-0,278	2 406,25	-0,411
Średnia dla Gminy	3,9%	0,000	1,0%	0,000	7500,93	0,000	1910,03	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Łądku, UG Lądek.

ALKOHOLIZM

Alkoholizm rozumiany jako choroba alkoholowa, oznacza stan uzależnienia od alkoholu etylowego prowadzący do jego nadmiernego spożycia, niosącego za sobą skutki zdrowotne oraz społeczne. Motywów sięgania po alkohol, niezależnie do ilości spożywania, można upatrywać w chęci ucieczki od codziennej rzeczywistości, przyczynach ceremonialnych związanych z zabawą w ramach pewnego wydarzenia, w celu dodania odwagi oraz w celu zaspokojenia potrzeb nałogu.

Można wyróżnić następujące style korzystania z alkoholu, w oparciu o przyczyny sięgania po ten środek odurzający (Frąckowiak)⁶:

- „neurasteniczny” styl picia – by zredukować zmęczenie i rozdrażnienie,
- „kontaktywny” – by ułatwić sobie nawiązywanie kontaktów z innymi,
- „dionizyjski” – dla uzyskania stanu oszołomienia i ucieczki od rzeczywistości,
- „heroiczny” – dla osiągnięcia poczucia mocy,
- „samobójczy”.

Analiza wskaźnikowa w aspekcie występowania problemu alkoholizmu przeprowadzona została w oparciu o odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie w ogólnej liczbie mieszkańców. Średnio na terenie Gminy Lądek z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu korzysta 0,3% mieszkańców. Największy udział mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z tytułu choroby alkoholowej stwierdzono w jednostkach analitycznych Policko (1,1%), Ciężen wschód, Jaroszyn i Ląd – Kolonia (wszystkie po 0,7%). W połowie jednostek analitycznych nie zamieszkują osoby korzystające z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu.

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

⁶ Maciej Frąckowiak, Marek Motyka, Charakterystyka problemów społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu, Hygeia Public Health, 2015.

Tabela 6 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze alkoholizmu

Jednostka analityczna	ALKOHOLIZM	
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja
Ciążeń wschód	0,7%	-1,230
Ciążeń zachód	0,3%	-0,003
Dąbrowa	0,0%	0,858
Dolany	0,0%	0,858
Dziedzice	0,0%	0,858
Jaroszyn	0,7%	-1,404
Jaroszyn - Kolonia	0,0%	0,858
Ląd - Kolonia	0,7%	-1,291
Ląd południe	0,0%	0,858
Ląd północ	0,0%	0,858
Lądek południe	0,4%	-0,245
Lądek północ	0,5%	-0,652
Policko	1,1%	-2,366
Ratyń	0,3%	0,041
Samarzewo	0,0%	0,858
Sługocin	0,0%	0,858
Wacławów	0,0%	0,858
Wola Koszucka	0,4%	-0,384
Średnia dla Gminy	0,3%	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Łądku.

PRZESTĘPCZOŚĆ

Przestępczość rozumiana jest jako wszelkiego rodzaju czyny określone przez prawo jako zachowanie niezgodne z normami prawnymi, popełnionymi na danym obszarze w określonym czasie. Ograniczaniu przestępczości służą m.in. takie czynności jak: prowadzenie profilaktyki kryminalistycznej, racjonalna polityka karna, kontrola społeczna, współpraca społeczności lokalnych z odpowiednimi służbami i wpływ wychowawczy.

Najbliższy posterunek Policji zlokalizowany jest w sąsiedniej gminie Zagórów, oddalonej od Gminy Lądek o ok. 8 km. Służbę na terenie Gminy Lądek pełni 1 funkcjonariusz – dzielnicowy, który w pierwszym półroczu 2025 roku jako działania priorytetowe na terenie Gminy określić ograniczenie oraz dążenie do całkowitego wyeliminowania przypadków spożywania napojów alkoholowych w miejscach, gdzie jest to zabronione, w szczególności zaś w Łądku przy ul. Rynek.

Analiza wskaźnikowa natężenia przestępczości oparta została na następujących wskaźnikach:

- liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców,
- liczba stwierdzonych wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców.

Ogółem na terenie Gminy Lądek w 2023 roku odnotowano 37 przestępstw, co przełożyło się na promil przestępczości na poziomie średniej gminnej wynoszącej 6,55. Zdecydowanie największy promil popełnianych przestępstw odnotowano w jednostkach analitycznych Ląd północ (16,39

przestępstwa na 1 tys. mieszkańców), Waclawów (13,33) oraz Łądek południe (10,91). W pozostałych jednostkach promil przestępczości nie przekroczył 10. Z kolei w jednostkach: Jaroszyn, Łądek – Kolonia, Policko i Samarzewo nie odnotowano w 2023 roku żadnych przestępstw. Niższy promil stwierdzono w przypadku wykroczeń oraz czynów karalnych popełnianych przez nieletnich. W tym wypadku, średnio w Gminie dochodziło do 4,07 wykroczeń w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Najwyższy promil w zakresie wykroczeń stwierdzono w jednostkach analitycznych: Wola Koszucka (16,39), Łądek północ (9,13) oraz Łądek południe (9,09).

Jednym z rodzajów przestępstw, podlegającym karze pozbawienia wolności, jest znęcanie się fizyczne i psychiczne nad osobami najbliższymi. Przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody. O przemocy możemy mówić wtedy, gdy zostaną spełnione 4 warunki:

- jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania,
- jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą,
- działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej,
- osoba, wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód fizycznych i psychicznych.

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych, pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Łącznie procedurą „Niebieskiej Karty” w Gminie Łądek objętych jest 5 osób i wszystkie zamieszkują w jednostce analitycznej Ciążeń zachód.

Szczegółowe dane analizy wskaźnikowej w obszarze przestępczości przedstawia tabela poniżej.

Tabela 7 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze przestępczości

Jednostka analityczna	PRZESTĘPCZOŚĆ			
	Liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców		Liczba stwierdzonych wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Ciążeń wschód	6,89	-0,077	6,89	-0,596
Ciążeń zachód	4,33	0,490	2,84	0,259
Dąbrowa	5,21	0,296	0,00	0,859
Dolany	4,81	0,385	0,00	0,859
Dziedzice	5,68	0,191	0,00	0,859
Jaroszyn	0,00	1,450	0,00	0,859
Jaroszyn - Kolonia	5,65	0,198	0,00	0,859
Łądek - Kolonia	0,00	1,450	7,09	-0,638
Łądek południe	9,04	-0,552	3,01	0,223
Łądek północ	16,39	-2,182	0,00	0,859
Łądek południe	10,91	-0,968	9,09	-1,060
Łądek północ	6,64	-0,022	9,13	-1,069
Policko	0,00	1,450	0,00	0,859
Ratyń	8,09	-0,341	8,09	-0,848
Samarzewo	0,00	1,450	0,00	0,859

Sługocin	9,80	-0,722	0,00	0,859
Wacławów	13,33	-1,504	0,00	0,859
Wola Koszucka	8,20	-0,366	16,39	-2,601
Średnia dla Gminy	6,55	0,000	4,07	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Słupcy, UG Łądek.

OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

W rozumieniu ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, za osobę ze szczególnymi potrzebami rozumie się osobę, która ze względu na swoje uwarunkowania wewnętrzne lub zewnętrzne, bądź ze względu na okoliczności, w których się znajduje, ma większe trudności z przezwyciężeniem barier, aby móc uczestniczyć w różnych sferach na równym stopniu względem reszty społeczeństwa. Program Rządowy Dostępność Plus 2018-2025 rozróżnia przykłady osób ze szczególnymi potrzebami na podstawie zakresu dostępności w następujący sposób:

- osoby na wózkach inwalidzkich, poruszające się o kulach, o ograniczonej możliwości poruszania się,
- osoby niewidome i słabowidzące,
- osoby z niepełnosprawnością słuchu,
- osoby głuchoniewidome,
- osoby z niepełnosprawnością psychiczną i intelektualną,
- osoby starsze i osłabione chorobami,
- kobiety w ciąży,
- osoby z małymi dziećmi, w tym z wózkami dziecięcymi,
- osoby mające trudności w komunikowaniu się z otoczeniem (także z rozumieniem języka pisanego albo mówionego),
- osoby o nietypowym wzroście (w tym również dzieci),
- osoby z ciężkim lub nieporęcznym bagażem, towarem.

Kwestia osób ze szczególnymi potrzebami została przeanalizowana na podstawie następujących wskaźników:

- odsetka osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców,
- odsetka osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie mieszkańców.

Na terenie Gminy Łądek zamieszkuje 45 osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności oraz 94 osoby korzystające z pomocy społecznej z tytułu ciężkiej lub długotrwałej choroby. Łącznie jest to zatem 139 osób, stanowiących nieco ponad 2% ogółu społeczności Gminy. Nie wszystkie osoby ze szczególnymi potrzebami korzystają z pomocy społecznej, co może powodować że rzeczywisty odsetek osób będzie wyższy.

Średnio na terenie Gminy Łądek z tytułu niepełnosprawności z pomocy społecznej korzysta 0,8% mieszkańców. Najwyższy odsetek osób z niepełnosprawnościami odnotowano w jednostce analitycznej Dziedzice, gdzie stanowią one 2,3% ogółu mieszkańców. Ponadto, wysoki udział osób z niepełnosprawnościami w strukturze społecznej wykazano również w jednostkach Ciążeń wschód (1,8%), Łąd północ i Ciążeń zachód (obie po 1,4%). Z kolei z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby z pomocy społecznej korzysta łącznie 1,7% mieszkańców Gminy. Największy ich odsetek zamieszkuje w obrębie jednostek analitycznych: Łąd południe (4,1%), Ciążeń wschód (3,5%) oraz Łąd północ (3%). W przypadku pozostałych jednostek odsetek osób długotrwale lub ciężko

chorujących nie przekroczył 3%. W jednostkach analitycznych Jaroszyn – Kolonia, Łąd – Kolonia, Policko i Samarzewo nie zamieszkują osoby z niepełnosprawnością lub długotrwale lub ciężko chorujące, które korzystałyby z tego tytułu z pomocy społecznej.

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 8 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze osób ze szczególnymi potrzebami

Jednostka analityczna	OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI			
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców		Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwale lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Ciążeń wschód	1,8%	-1,428	3,5%	-1,359
Ciążeń zachód	1,4%	-0,846	2,0%	-0,243
Dąbrowa	0,0%	1,134	2,6%	-0,704
Dolany	1,0%	-0,236	1,4%	0,165
Dziedzice	2,3%	-2,104	2,3%	-0,456
Jaroszyn	1,1%	-0,461	2,6%	-0,710
Jaroszyn - Kolonia	0,0%	1,134	0,0%	1,244
Łąd - Kolonia	0,0%	1,134	0,0%	1,244
Łąd południe	1,1%	-0,368	4,1%	-1,798
Łąd północ	1,4%	-0,812	3,0%	-1,004
Łądek południe	1,1%	-0,421	0,4%	0,945
Łądek północ	0,2%	0,898	0,3%	1,008
Policko	0,0%	1,134	0,0%	1,244
Ratyń	0,3%	0,750	0,8%	0,639
Samarzewo	0,0%	1,134	0,0%	1,244
Sługocin	0,5%	0,436	0,2%	1,061
Wacławów	0,0%	1,134	2,2%	-0,418
Wola Koszucka	0,4%	0,550	2,9%	-0,902
Średnia dla Gminy	0,8%	0,000	1,7%	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Łądku.

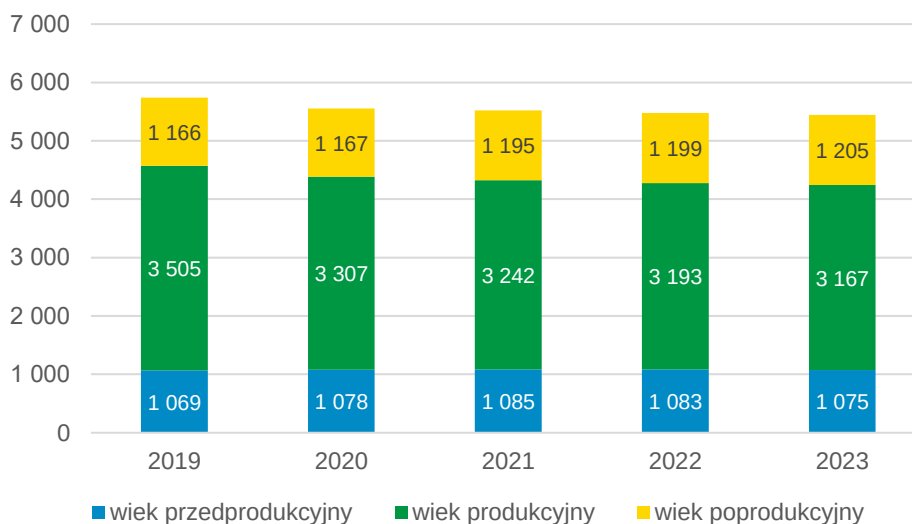
KAPITAŁ SPOŁECZNY

Kapitał społeczny będący terminem z pogranicza nauk o ekonomii i socjologii, oznacza kapitał (jako element procesu produkcji i życia w zorganizowanym społeczeństwie), którego wartość tworzona jest na wzajemnych relacjach społecznych i zaufaniu jednostek, które dzięki niemu mogą osiągać więcej korzyści ekonomicznych. Uważa się, że występuje pozytywna korelacja pomiędzy wysokim poziomem kapitału społecznego a produktywnością gospodarki.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2019-2023 liczba mieszkańców Gminy Łądek stale wykazuje tendencję spadkową. Dodatkowo, można zaobserwować proces starzenia się społeczeństwa, będący efektem rosnącej liczby osób w wieku poprodukcyjnym, malejącej liczby osób w wieku produkcyjnym oraz malejącej od 2021 roku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Zachodzące procesy w chwili obecnej najsilniej wpływają na potencjał ekonomiczny, bowiem najbardziej odczuwalny z perspektywy Gminy jest ubytek mieszkańców w

wieku produkcyjnym. W tej grupie wiekowej obserwuje się również najbardziej dynamiczne zmiany. Związane jest to nie tylko z przechodzeniem kolejnych roczników w wiek poprodukcyjny, ale również migracją zarobkową. Zjawisko to koreluje z rosnącym poziomem bezrobocia oraz ubóstwa. Dalszą konsekwencją procesu może być wystąpienie braku zastępowalności pokoleń na rynku pracy, co może wywołać kryzys gospodarczy na poziomie jednostki samorządu terytorialnego.

Rycina 8 Struktura ludności w Gminie Łądek w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analiza wskaźnikowa wskazuje na sporych rozmiarów zróżnicowanie wewnętrzne struktury demograficznej w ramach jednostek analitycznych. Strukturę społeczeństwa przekładającą się na zmiany demograficzne w Gminie Łądek przeanalizowano na podstawie następujących wskaźników:

- udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności,
- ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym,
- udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców,
- udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogólnej liczbie mieszkańców,
- dynamika zmiany liczby mieszkańców 2023/2018.

Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej strukturze wieku ludności Gminy Łądek wyniósł w 2023 roku 20%. Niskim udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym w strukturze wieku ludności wyróżniły się jednostki analityczne: Jaroszyn – Kolonia (15,8%), Łądek południe (17,4%) oraz Łą południe (17,8%). Analizie poddano również aktualne obciążenie demograficzne, wyrażone poprzez liczbę osób w wieku poprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. W tym wypadku średnio w Gminie Łądek na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadają nieco ponad 43 osoby w wieku poprodukcyjnym. Najwyższy współczynnik obciążenia demograficznego odnotowano z kolei w jednostkach analitycznych: Łą północ (60,22), Łą południe (57,35) oraz Łądek południe (54,66). Celem uzyskania bardziej szczegółowych informacji odnośnie poziomu kapitału społecznego w analizie uwzględniono również odsetek dzieci w wieku 0-3 lat oraz 3-6 lat w poszczególnych jednostkach analitycznych. Średnio w Gminie Łądek dzieci w przedziale wiekowym od 0 do 3 lat stanowią jedynie 3,9% ogółu populacji. Z kolei dzieci w grupie wiekowej 3-6 lat – 4,6%. Wskaźniki te wprost odzwierciedlają malejący przyrost naturalny i spadek poziomu dzietności, czego konsekwencją jest starzenie się społeczeństwa. Najmniejszy udział dzieci w wieku 0-3 lat odnotowano w jednostkach analitycznych: Policko (1,1%), Dziedzice (1,7%). W przypadku pozostałych jednostek analitycznych dzieci w wieku 0-3 lat stanowiły minimum 2% ogółu

społeczności. W starszej grupie wiekowej dzieci w wieku od 3 do 6 lat również najniższy udział stwierdzono w jednostkach analitycznych Ratyń (1,9%) oraz Dziedzice (2,3%). W pozostałych jednostkach dzieci w wieku 3-6 lat stanowiły minimum 3% ogółu społeczności. Ostatnim elementem analizowanym w ramach określenia poziomu kapitału społecznego była dynamika zmian liczby ludności w latach 2018-2023. Dane uzyskane z Urzędu Gminy Łądek podobnie jak dane publikowane przez Główny Urząd Statystyczny wskazują na spadek liczby mieszkańców, o czym świadczy średnia dynamika zmian na poziomie 98,2%. Wśród najszybciej wyludniających się jednostek analitycznych wskazać z kolei należy Sługocin z dynamiką zmian na poziomie (91,1%), Policko (92,2%), Łądek południe (93,4%) i Dolany (94,8%).

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 9 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze kapitału społecznego

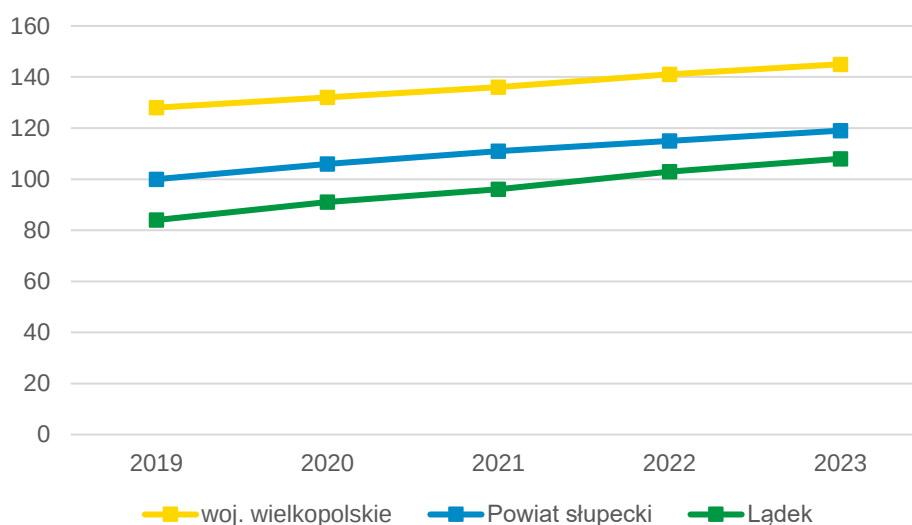
Jednostka analityczna	KAPITAŁ SPOŁECZNY									
	Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności		Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym		Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców		Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogólnej liczbie mieszkańców		Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2023/2018	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Ciążeń wschód	19,8%	-0,078	47,74	-0,465	3,7%	-0,166	5,9%	0,979	98,0%	-0,028
Ciążeń zachód	20,2%	0,128	40,10	0,324	3,2%	-0,502	4,6%	0,018	95,0%	-0,523
Dąbrowa	20,8%	0,440	20,63	2,335	6,8%	1,939	4,7%	0,088	106,1%	1,319
Dolany	19,2%	-0,362	33,86	0,969	4,6%	0,446	5,3%	0,518	94,8%	-0,570
Dziedzice	18,8%	-0,602	38,83	0,455	1,7%	-1,494	2,3%	-1,638	97,2%	-0,157
Jaroszyn	25,0%	2,525	42,55	0,071	5,2%	0,891	7,8%	2,339	103,9%	0,952
Jaroszyn - Kolonia	15,8%	-2,069	35,45	0,804	2,8%	-0,735	4,5%	-0,032	101,1%	0,495
Ląd - Kolonia	20,6%	0,307	51,35	-0,838	4,3%	0,234	5,7%	0,793	99,3%	0,187
Ląd południe	17,8%	-1,092	57,35	-1,457	4,7%	0,515	4,2%	-0,248	110,9%	2,116
Ląd północ	20,8%	0,406	60,22	-1,754	6,8%	1,980	5,5%	0,644	112,6%	2,411
Lądek południe	17,4%	-1,302	54,66	-1,180	2,7%	-0,850	3,1%	-1,026	93,4%	-0,791
Lądek północ	22,8%	1,426	43,41	-0,018	3,9%	0,018	5,2%	0,466	97,6%	-0,093
Policko	19,1%	-0,403	35,71	0,778	1,1%	-1,929	3,2%	-0,981	92,2%	-1,005
Ratyń	20,5%	0,266	46,77	-0,364	2,4%	-1,006	1,9%	-1,914	95,1%	-0,509
Samarzewo	19,6%	-0,153	44,03	-0,081	4,2%	0,204	3,9%	-0,504	96,0%	-0,370
Ślęgocin	18,6%	-0,664	48,88	-0,582	3,9%	0,008	3,9%	-0,459	91,1%	-1,186
Wąclawów	18,2%	-0,867	29,58	1,412	4,9%	0,664	3,1%	-1,039	101,8%	0,607
Wola Koszucka	20,1%	0,064	45,52	-0,236	4,1%	0,128	4,9%	0,253	101,7%	0,583
Średnia dla Gminy	20,0%	0,000	43,24	0,000	3,9%	0,000	4,6%	0,000	98,2%	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Lądek.

SFERA GOSPODARCZA

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, w 2023 roku na 1000 mieszkańców Gminy Łądek przypadało 108 podmiotów gospodarczych wpisanych do REGON – średnio o 9 mniej niż w powiecie słupeckim oraz o 37 mniej niż średnio w województwie wielkopolskim. We wszystkich trzech analizowanych jednostkach obserwowany jest stały wzrost liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do REGON. Dynamika wzrostu w przypadku Gminy Łądek jest jednak wyższa niż w przypadku powiatu i województwa, co stopniowo pozwala niwelować różnice między jednostkami. O ile jednak różnica w stopniu rozwoju przedsiębiorczości między Gminą a powiatem nie jest rażąca, to dystans dzielący Gminę od średniej wojewódzkiej jest znaczący.

Rycina 9 Podmioty gospodarcze wpisane do REGON na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Do przeprowadzenia analizy wskaźnikowej, badającej poziom aktywności gospodarczej mieszkańców, będącej stopniem zaangażowania ludności w aktywny udział w kształtowaniu gospodarki, posłużyły następujące wskaźniki:

- liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym,
- liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym,
- liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku w stosunku do podmiotów zarejestrowanych w 2023 roku.

Wskaźniki wyliczone zostały na podstawie danych zgromadzonych i udostępnionych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Dotyczą one wyłącznie osób fizycznych, bez uwzględnienia podmiotów wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS). Przedstawione dane zostały wykorzystane w powyższej formie ze względu na ograniczenia związane z możliwością pozyskania danych dezagregowanych do poziomu ulic w przypadku miejscowości: Ciążen, Łąd, Łądek.

W 2023 roku w Gminie Łądek zarejestrowano łącznie 17 podmiotów gospodarczych, z kolei wyrejestrowano 13 z nich. W przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym najwięcej

nowo zarejestrowanych podmiotów przypadło w jednostkach analitycznych Dąbrowa (1,59), Ciążen wschód (1,27) oraz Łąd południe (1,15). W połowie zamieszkałych jednostek analitycznych w 2023 roku nie zarejestrowano żadnej nowej działalności gospodarczej. Najwięcej podmiotów wyrejestrowanych w 2023 roku przypadło z kolei na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w jednostkach analitycznych Policko (1,79), Wola Koszucka (1,49), Ciążen wschód (0,93) oraz Łądek południe (0,88). W 10 z 18 zamieszkałych jednostek analitycznych w 2023 roku nie wyrejestrowano żadnych podmiotów gospodarczych. Biorąc tym samym pod uwagę stosunek liczby podmiotów wyrejestrowanych do podmiotów zarejestrowanych w Gminie wyniósł on 0,76, co oznacza iż na jeden podmiot zarejestrowany w 2023 roku przypadło 0,76 podmiotu wyrejestrowanego. Tym samym, dane te korelują z danymi GUS. Najbardziej niekorzystnie ten stosunek wypadł w jednostce analitycznej Łądek południe, gdzie stosunek podmiotów wyrejestrowanych do zarejestrowanych wyniósł 4,33.

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w tabeli na następnej stronie.

Tabela 10 Analiza wskaźnikowa sfery gospodarczej

Jednostka analityczna	AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA					
	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym		Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym		Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku w stosunku do podmiotów zarejestrowanych w 2023 roku	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Ciążeń wschód	1,27	1,309	0,93	-0,922	0,73	0,031
Ciążeń zachód	0,50	-0,071	0,26	0,266	0,53	0,227
Dąbrowa	1,59	1,879	0,00	0,733	0,00	0,728
Dolany	0,00	-0,964	0,00	0,733	0,00	0,728
Dziedzice	0,97	0,775	0,00	0,733	0,00	0,728
Jaroszyn	0,00	-0,964	0,00	0,733	0,00	0,728
Jaroszyn - Kolonia	0,00	-0,964	0,00	0,733	0,00	0,728
Łąd - Kolonia	0,00	-0,964	0,00	0,733	0,00	0,728
Łąd południe	1,15	1,101	0,86	-0,807	0,75	0,014
Łąd północ	1,10	1,015	0,55	-0,251	0,50	0,252
Łądek południe	0,20	-0,598	0,88	-0,844	4,33	-3,396
Łądek północ	1,14	1,081	0,83	-0,751	0,73	0,033
Policko	0,00	-0,964	1,79	-2,449	0,00	0,728
Ratyn	0,00	-0,964	0,00	0,733	0,00	0,728
Samarzewo	0,63	0,163	0,00	0,733	0,00	0,728
Śługocin	0,00	-0,964	0,00	0,733	0,00	0,728
Wacławów	0,00	-0,964	0,00	0,733	0,00	0,728
Wola Koszucka	0,00	-0,964	1,49	-1,927	0,00	0,728
Średnia dla Gminy	0,54	0,000	0,41	0,000	0,76	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Łądek.

SFERA ŚRODOWISKOWA

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, za zjawiska negatywne w sferze środowiskowej uznaje się przekroczenie standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia ludzi lub stanu ich zdrowia.

Analiza wskaźnikowa sfery środowiskowej została przeprowadzona w trzech obszarach: jakości powietrza, natężenia ruchu drogowego oraz pokrycia azbestem, na podstawie następujących wskaźników:

- liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowocementowymi na 100 mieszkańców,
- powierzchnia materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców,
- masa materiałów zawierających azbest na km² powierzchnia,
- liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał ekogroszek) na 100 mieszkańców,
- liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na km² powierzchni,
- liczba stwierdzonych zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców.

W Gminie Łądek zlokalizowanych jest 1 405 budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowocementowymi. Przekłada się to na średnio 24,85 budynku mieszkalnego krytego materiałami zawierającymi azbest na 100 mieszkańców. Największy odsetek budynków krytych płytami azbestowocementowymi przypada na 100 mieszkańców jednostek analitycznych: Policko (46,81), Dziedzice (46,02) oraz Sługocin (38,48). Przekłada się to średnio na 3 681,76 m² materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców. Względem powierzchni, największym udziałem azbestu charakteryzują się jednostki analityczne: Wola Koszucka (7 504,10), Dziedzice (7 022,73) oraz Policko (6 265,96). Na każdy km² powierzchni Gminy Łądek przypadają ponad 134 kg materiałów zawierających azbest. Największe natężenie występowania azbestu obserwuje się w jednostkach analitycznych: Wola Koszucka (3 759 kg materiałów zawierających azbest/km²), Jaroszyn – Kolonia (3 479) oraz Waclawów (3 417).

Istotnym czynnikiem w sferze środowiskowej jest jakość powietrza atmosferycznego, wpływająca zarówno na zdrowie ludzi jak również fauny i flory. Czynnikiem wpływającym na jakość powietrza jest tzw. niska emisja pochodząca głównie z zabudowy komunalno-bytowej, wzmagająca się w sezonie jesienno-zimowym, wraz z rozpoczęciem sezonu grzewczego. W Gminie Łądek ogółem zewidencjonowano 1 516 indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek). Przekłada się to na średnio 26,82 indywidualnego źródła ciepła na paliwa stałe przypadającego na 100 mieszkańców Gminy. Największy udział tzw. kopciuchów w przeliczeniu na 100 mieszkańców wykazano w jednostkach analitycznych: Policko (35,11), Jaroszyn – Kolonia (31,64) i Jaroszyn (30,97). W przeliczeniu na km² powierzchni jednostki, największe nagromadzenie indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe odnotowano w jednostkach: Łądek północ (34,28), Ciążen wschód (28,46) oraz Jaroszyn (27,12).

Stan środowiska poddany został analizie również w ujęciu natężania ruchu drogowego, generującego zanieczyszczenia powietrza, wzrost natężenia hałasu, a niejednokrotnie także kolizje i wypadki samochodowe. Liczba stwierdzonych zdarzeń drogowych nie tylko pośrednio wskazuje na natężenie ruchu samochodowego, ale również obrazuje ilość zdarzeń, w ramach których do środowiska potencjalnie mogą przedostać się wysoce szkodliwe substancje: płyny eksploatacyjne z samochodów, paliwo, elementy ogumienia itp. Łącznie na terenie Gminy Łądek w 2023 roku doszło

do 69 zdarzeń drogowych. Średnio na 100 mieszkańców Gminy przypadało zatem 1,06 zdarzenia drogowego. Największy udział zdarzeń drogowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców zaobserwowano w jednostkach analitycznych: Waclawów (3,56), Łąd północ (2,46) oraz Sługocin (2,45).

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w tabeli.

Tabela 11 Analiza wskaźnikowa sfery środowiskowej

Jednostka analityczna	POKRYCIE AZBESTEM						JAKOŚĆ POWIETRZA				NATEŻENIE RUCHU DROGOWEGO	
	Liczba budynków mieszkalnych pokrytych plytami azbestowocementowymi na 100 mieszkańców		Powierzchnia materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców		Masa materiałów zawierających azbest na km2 powierzchni		Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na 100 mieszkańców		Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na km2 powierzchni		Liczba stwierdzonych zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Ciążeń wschód	18,87	0,482	2 108,91	0,720	2269,078	-0,909	26,45	0,113	28,463	-1,794	1,18	0,047
Ciążeń zachód	12,21	1,018	1 399,40	1,045	1219,010	-0,462	26,10	0,224	22,734	-1,005	0,45	0,820
Dąbrowa	20,31	0,366	3 187,50	0,226	827,027	-0,295	29,69	-0,893	7,703	1,063	0,52	0,743
Dolany	37,50	-1,019	6 242,79	-1,173	3218,092	-1,313	28,13	-0,407	14,498	0,128	1,68	-0,491
Dziedzice	46,02	-1,705	7 022,73	-1,530	2985,507	-1,214	29,55	-0,849	12,560	0,394	1,14	0,089
Jaroszyn	25,75	-0,072	3 328,36	0,162	2915,033	-1,184	30,97	-1,292	27,124	-1,609	0,37	0,900
Jaroszyn - Kolonia	37,29	-1,001	5 819,21	-0,979	3479,730	-1,424	31,64	-1,500	18,919	-0,480	0,00	1,297
Ląd - Kolonia	29,08	-0,340	3 375,89	0,140	2368,159	-0,951	26,95	-0,041	18,905	-0,479	1,42	-0,210
Ląd południe	9,04	1,274	1 250,00	1,114	746,403	-0,261	28,61	-0,559	17,086	-0,228	1,96	-0,783
Ląd północ	13,11	0,945	1 721,31	0,898	1275,304	-0,486	29,51	-0,837	21,862	-0,885	2,46	-1,316
Lądek południe	15,42	0,760	1 890,51	0,820	934,712	-0,341	27,50	-0,213	13,597	0,252	0,91	0,331
Lądek północ	11,39	1,084	1 410,56	1,040	1975,116	-0,784	24,48	0,727	34,279	-2,594	1,41	-0,203
Policko	46,81	-1,768	6 265,96	-1,183	1335,601	-0,511	35,11	-2,579	7,483	1,093	2,13	-0,964
Ratyn	32,35	-0,603	5 485,18	-0,826	3037,313	-1,236	25,07	0,544	13,881	0,213	0,27	1,010
Samarzewo	35,09	-0,824	5 056,14	-0,629	2480,207	-0,999	25,26	0,484	12,392	0,417	0,00	1,297
Ślęgocin	38,48	-1,097	5 906,86	-1,019	2695,749	-1,090	25,74	0,337	11,745	0,507	2,45	-1,307
Wacławów	37,33	-1,005	6 106,67	-1,111	3417,910	-1,398	23,11	1,153	12,935	0,343	3,56	-2,481
Wola Koszucka	36,48	-0,936	7 504,10	-1,751	3759,754	-1,543	22,13	1,458	11,088	0,597	1,23	-0,009
Średnia dla Gminy	24,85	0,000	3 681,76	0,000	134,397	0,000	26,82	0,000	15,427	0,000	1,22	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Lądek i KPP w Ślępcy.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

W Gminie Łądek trudno wyróżnić jeden ośrodek rozwoju lokalnego. Funkcję ośrodka administracyjnego pełni Łądek, ale podobnym stopniem rozwoju charakteryzuje się również Ciążen w zachodniej części Gminy. Ośrodkiem istotnym z perspektywy rozwoju Gminy jest również miejscowość Łąd, zlokalizowana centralnie. Równoleżnikowy układ Gminy wymusza policentryczny rozwój ośrodków w oparciu o oś rozwojową wzdłuż głównej arterii komunikacji wewnętrznej, drogi wojewódzkiej.

Analizy wskaźnikowej sfery przestrzenno-funkcjonalne dokonano z podziałem na cztery obszary:

- dostępność infrastruktury publicznej,
- dostępność komunikacyjna,
- ład przestrzenny,
- jakość terenów publicznych.

W ramach wskazanych obszarów, na potrzeby analizy użyto następujących wskaźników:

- liczba obiektów infrastruktury sportowej na 100 mieszkańców,
- liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym,
- liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców,
- liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców,
- liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców,
- liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców.

Gmina Łądek cechuje się bardzo słabym wyposażeniem w infrastrukturę sportową. Na terenie całej Gminy zlokalizowane są zaledwie 3 obiekty infrastruktury sportowej, mieszczące się w jednostkach analitycznych: Dziedzice, Samarzewo i Wola Koszucka. Tożsamo kształtuje się sytuacja w przypadku ogólnodostępnych placów zabaw zapewniających możliwość aktywnego wypoczynku dla najmłodszych mieszkańców. Trzy dostępne place zabaw zlokalizowane są natomiast w jednostkach analitycznych: Ciążen wschód, Łąd południe i Łąd północ. Nieco lepiej Gmina wyposażona jest natomiast w centra aktywności mieszkańców, których na jej terenie funkcjonuje 15. W tym wypadku średnio na 100 mieszkańców przypada 0,23 centrum aktywności. Najwyższe odsetek centrów aktywności przypada na 100 mieszkańców jednostek analitycznych: Łądek południe (0,91), Dziedzice (0,57) oraz Waclawów (0,44). Z kolei żadnego centrum aktywności nie ma zlokalizowanego w jednostkach: Dąbrowa, Jaroszyn – Kolonia, Łąd – Kolonia, Policko. Ogólną dostępność infrastruktury publicznej na terenie Gminy Łądek należy ocenić jako niewystarczającą.

Ważnym aspektem jest również dostępność komunikacyjna, poparta zaopatrzeniem w służącą ku temu infrastrukturę. W tym celu analizie poddano liczbę czynnych przystanków autobusowych przypadającą na 100 mieszkańców. Średnio w Gminie Łądek na 100 mieszkańców przypada 0,46 przystanku autobusowego. Ponadto, w każdej zamieszkałej jednostce analitycznej znajduje się minimum jeden przystanek autobusowy. Najmniejszy odsetek w tym zakresie przypada na 100 mieszkańców jednostek analitycznych: Ciążen zachód (0,13), Łądek północ (0,17) oraz Ratyń (0,27).

Kształtowanie właściwych struktur funkcjonalno-przestrzennych, korzystnie wpływających na ogólną jakość życia mieszkańców poparte powinno być prowadzeniem długoterminowej polityki przestrzennej. Wobec braku takowych założeń, a zatem braku planów miejscowych zabudowa kształtowana jest wybiórczo poprzez wydawane decyzje o warunkach zabudowy i

zagospodarowania terenu. Największy odsetek wydanych decyzji o warunkach zabudowy przypadł w 2023 roku na 100 mieszkańców jednostek analitycznych: Dąbrowa (3,13), Łądek północ (2,73) oraz Dziedzice (2,27). Średnio w Gminie Łądek na 100 mieszkańców w 2023 roku wydano 0,94 decyzji o warunkach zabudowy.

Jakość przestrzeni publicznych analizowana była w oparciu o liczbę punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców. Punkty sprzedaży alkoholu często wiążą się bowiem ze wzmożoną obecnością osób będących pod wpływem alkoholu, co wiąże się ze wzmożonym rozdrażnieniem, pobudzeniem i niższą kontrolą zachowania. Największe nagromadzenie punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców występuje w jednostkach analitycznych: Łądek południe (0,91), Łądek północ (0,45) oraz Jaroszyn (0,37).

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 12 Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej

Jednostka analityczna	DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ						DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA		ŁĄD PRZESTRZENNY		JAKOŚĆ TERENÓW PUBLICZNYCH	
	Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców		Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym		Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców		Liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców		Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców		Liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Ciążeń wschód	0,00	-0,311	0,85	1,432	0,20	-0,283	0,35	-0,439	1,03	0,058	0,17	0,038
Ciążeń zachód	0,00	-0,311	0,00	-0,653	0,27	0,016	0,13	-0,979	0,73	0,370	0,15	0,119
Dąbrowa	0,00	-0,311	0,00	-0,653	0,00	-1,179	1,04	1,263	3,13	-2,186	0,00	0,766
Dolany	0,00	-0,311	0,00	-0,653	0,24	-0,111	0,48	-0,123	1,44	-0,388	0,24	-0,275
Dziedzice	0,57	3,020	0,00	-0,653	0,57	1,346	0,57	0,093	2,27	-1,276	0,00	0,766
Jaroszyn	0,00	-0,311	0,00	-0,653	0,37	0,479	1,49	2,377	0,00	1,153	0,37	-0,850
Jaroszyn - Kolonia	0,00	-0,311	0,00	-0,653	0,00	-1,179	0,56	0,085	2,26	-1,262	0,00	0,766
Łąd - Kolonia	0,00	-0,311	0,00	-0,653	0,00	-1,179	0,71	0,441	2,13	-1,121	0,00	0,766
Łąd południe	0,00	-0,311	0,85	1,428	0,15	-0,510	0,45	-0,195	1,20	-0,134	0,45	-1,190
Łąd północ	0,00	-0,311	1,32	2,578	0,27	0,035	0,82	0,714	2,73	-1,767	0,27	-0,417
Łądek południe	0,00	-0,311	0,00	-0,653	0,91	2,862	0,36	-0,412	0,29	0,842	0,91	-3,172
Łądek północ	0,00	-0,311	0,73	1,136	0,08	-0,810	0,17	-0,901	0,37	0,763	0,08	0,406
Policko	0,00	-0,311	0,00	-0,653	0,00	-1,179	1,06	1,317	0,00	1,153	0,00	0,766
Ratyń	0,00	-0,311	0,00	-0,653	0,27	0,019	0,27	-0,645	1,62	-0,575	0,00	0,766
Samarzewo	0,35	1,746	0,00	-0,653	0,35	0,380	1,05	1,290	1,40	-0,347	0,00	0,766
Sługocin	0,00	-0,311	0,00	-0,653	0,25	-0,090	0,49	-0,100	0,25	0,891	0,25	-0,295
Wacławów	0,00	-0,311	0,00	-0,653	0,44	0,796	1,33	1,983	0,89	0,203	0,00	0,766
Wola Koszucka	0,41	2,092	0,00	-0,653	0,41	0,642	0,41	-0,299	0,82	0,277	0,00	0,766
Średnia dla Gminy	0,05	0,000	0,27	0,000	0,27	0,000	0,53	0,000	1,08	0,000	0,18	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Łądek.

SFERA TECHNICZNA

Zdegradowane oraz zdewastowane obiekty szpecą przestrzeń i obniżają walory estetyczne danego obszaru. Tereny nieatrakcyjne, wypełnione obiektami o złym bądź bardzo złym stanie technicznym stają się odpychające dla mieszkańców, pogłębiając proces degradacji przestrzeni. W dłuższej perspektywie może to prowadzić do wzrostu przestępczości na danym obszarze, nieciesząc się zainteresowaniem mieszkańców⁷. Stan terenów, na których świadczone są usługi z zakresu edukacji, kultury, zdrowia czy administracji w znacznym stopniu oddziałuje na poziom zadowolenia z korzystania z tych usług, co przekłada się na nastroje oraz emocje społeczne. Do grona obiektów publicznych zalicza się również budynki komunalne. Są nimi wszystkie lokale należące do gminy, służące realizacji zadań własnych. Aby móc określić budynek mianem dobrego stanu technicznego, powinien być w poprawnym stanie zewnętrznym, posiadać dobrą efektywność energetyczną oraz brak barier architektonicznych. Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji niepożądanymi zjawiskami technicznymi, wymagającymi przeanalizowania są m.in.: stan degradacji technicznej obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne wykorzystanie obiektów budowlanych, w szczególności z zakresu energooszczędności, ochrony środowiska i zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Sfera techniczna na terenie Gminy Łądek została przeanalizowana na podstawie następujących wskaźników:

- liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków na 100 mieszkańców,
- liczba obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji na 100 mieszkańców,
- liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami na 100 mieszkańców.

Łącznie na terenie Gminy Łądek zlokalizowanych jest 81 obiektów zabytkowych objętych wpisem do Gminnej Ewidencji Zabytków, które znajdują się w złym stanie technicznym. Przekłada się to na średnio 1,43 obiektu zabytkowego w złym stanie technicznym w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Zdecydowanie największe nagromadzenie obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym w przeliczeniu na 100 mieszkańców obserwuje się w jednostce analitycznej Łądek południe, gdzie na 100 mieszkańców przypada aż 6,17 takowego obiektu. Ponadto, negatywnie pod tym względem wyróżniły się jednostki analityczne Łądek południe (3,49) oraz Ciężen zachód (2,97). Warty podkreślenia jest natomiast fakt, że aż w 10 jednostkach analitycznych znajdują się obiekty zabytkowe wpisane do GEZ będące w złym stanie technicznym.

Względem efektywności energetycznej analizie poddano obiekty komunalne, do których zaliczono mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp. Obiekty, które wymagają termomodernizacji, a tym samym poprawy efektywności energetycznej zlokalizowane są jedynie w dwóch jednostkach analitycznych, wyodrębnionych w ramach miejscowości Ciężen. Tym samym na 100 mieszkańców jednostki analitycznej Ciężen wschód przypada 0,1 obiektu komunalnego wymagającego termomodernizacji, natomiast na 100 mieszkańców jednostki Ciężen zachód przypada 0,81 takowego obiektu.

⁷ Teoria rozbitych okien: G. Kelling, C. Coles, 1982, Fixing Broken Windows: Restoring Order and Reducing Crime in Our Communities.

Gorzej natomiast kształtuje się kwestia związana z zapewnieniem dostępności do obiektów użyteczności publicznej. Łącznie w Gminie Łądek znajdują się 22 obiekty użyteczności publicznej, które nie są dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, co wprost przekłada się na możliwość realizacji usług wobec wszystkich mieszkańców Gminy. Średnio na 100 mieszkańców Gminy przypada bowiem 0,39 obiektu użyteczności publicznej bez zapewnionej dostępności. Największe nagromadzenie obiektów publicznych, które nie spełniają wymogów dostępności obserwuje się w jednostkach analitycznych: Łądek południe (1,27), Ciążen zachód (0,81) oraz Dolany (0,72).

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 13 Analiza sfery technicznej

Jednostka analityczna	STAN TECHNICZNY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ		EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA		ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI	
	Liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków na 100 mieszkańców		Liczba obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców		Liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) na 100 mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Ciążeń wschód	2,03	-0,359	0,10	0,027	0,44	-0,128
Ciążeń zachód	2,97	-0,921	0,81	-3,629	0,81	-1,120
Dąbrowa	0,00	0,856	0,00	0,549	0,00	1,043
Dolany	0,24	0,713	0,00	0,549	0,72	-0,890
Dziedzice	0,00	0,856	0,00	0,549	0,57	-0,480
Jaroszyn	0,00	0,856	0,00	0,549	0,37	0,043
Jaroszyn - Kolonia	0,00	0,856	0,00	0,549	0,00	1,043
Łąd - Kolonia	0,00	0,856	0,00	0,549	0,00	1,043
Łąd południe	6,17	-2,833	0,00	0,549	0,00	1,043
Łąd północ	2,46	-0,613	0,00	0,549	0,00	1,043
Łądek południe	3,49	-1,230	0,00	0,549	1,27	-2,369
Łądek północ	1,23	0,122	0,00	0,549	0,58	-0,515
Policko	0,00	0,856	0,00	0,549	0,00	1,043
Ratyń	0,54	0,534	0,00	0,549	0,00	1,043
Samarzewo	0,35	0,647	0,00	0,549	0,35	0,103
Sługocin	0,00	0,856	0,00	0,549	0,00	1,043
Wacławów	0,00	0,856	0,00	0,549	0,44	-0,148
Wola Koszucka	1,23	0,122	0,00	0,549	0,00	1,043
Średnia dla Gminy	1,43	0,000	0,11	0,000	0,39	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Łądek.

WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Zgodnie z przyjętą metodyką, do obszaru zdegradowanego włączone mogą zostać wszystkie te jednostki analityczne, dla których wartość wskaźnika syntetycznego natężenia zjawisk kryzysowych jest ujemna (mniejsza od 0) w sferze społecznej oraz w przynajmniej jednej z 4 sfer wskazanych w art. 9 ust. 1 pkt 1-4 *ustawy o rewitalizacji*.

Zgodnie z *ustawą o rewitalizacji*, obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Natężenie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej zdiagnozowano w następujących jednostkach analitycznych na terenie Gminy Łądek: Ciążeń wschód, Ciążeń zachód, Łądek południe, Łądek północ, Wola Koszucka, Łądek południe, Dziedzice.

W przypadku wszystkich wymienionych jednostek, stwierdzono współwystępowanie stanu kryzysowego w przynajmniej jednej z czterech pozostałych sfer, co oznacza iż stanowią one obszar zdegradowany Gminy Łądek. Są to jednostki: **Ciążeń wschód, Ciążeń zachód, Łądek południe, Łądek północ, Wola Koszucka, Łądek południe, Dziedzice.**

W poniższej tabeli przedstawiono w sposób zbiorczy wyniki analizy wskaźnikowej sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego dla wszystkich badanych jednostek analitycznych.

Tabela 14 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego - zestawienie zbiorcze

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Ciążeń wschód	-0,659	0,140	-0,223	0,082	-0,153
Ciążeń zachód	-0,418	0,141	0,273	-0,240	-1,890
Dąbrowa	0,551	1,113	0,202	-0,384	0,816
Dolany	0,085	0,166	-0,712	-0,310	0,124
Dziedzice	-0,088	0,745	-0,802	0,549	0,309
Jaroszyn	0,306	0,166	-0,516	0,366	0,483
Jaroszyn - Kolonia	0,505	0,166	-0,681	-0,426	0,816
Łądek - Kolonia	0,539	0,166	-0,314	-0,343	0,816
Łądek południe	-0,024	0,102	0,093	-0,152	-0,414
Łądek północ	-0,099	0,339	-0,280	0,139	0,326
Łądek południe	-0,409	-1,612	0,268	-0,141	-1,017
Łądek północ	0,204	0,121	-0,122	0,047	0,052
Policko	0,153	-0,895	-0,985	0,182	0,816
Ratyn	0,291	0,166	-0,150	-0,233	0,709
Samarzewo	0,449	0,541	-0,042	0,530	0,433
Śługocin	0,222	0,166	-0,612	-0,093	0,816
Wacławów	0,367	0,166	-0,750	0,464	0,419
Wola Koszucka	-0,116	-0,721	-0,364	0,471	0,571

Źródło: opracowanie własne.

Z kolei poniżej przedstawione zostały wyniki analizy sfery społecznej jednostek analitycznych obszaru zdegradowanego ze wskazaniem liczby pozostałych sfer, w których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych, a także dotyczących ich danych powierzchniowych i ludnościowych.

Tabela 15 Jednostki analityczne zaliczone do obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Łądek

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Liczba pozostałych sfer, w których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych	Liczba ludności w jednostce analitycznej (os.)	Udział wśród całkowitej ludności Gminy (%)	Powierzchnia jednostki analitycznej (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni Gminy (%)
Ciążeń wschód	-0,659	2	595	10,5%	5,5	5,6%
Ciążeń zachód	-0,418	2	669	11,8%	7,7	7,8%
Łądek południe	-0,409	3	275	4,9%	5,6	5,7%
Wola Koszucka	-0,116	2	244	4,3%	4,9	5,0%
Łądek północ	-0,099	1	183	3,2%	2,5	2,5%
Dziedzice	-0,088	1	176	3,1%	4,1	4,2%
Łądek południe	-0,024	2	332	5,9%	5,6	5,7%
SUMA			2 474	43,8%	35,8	36,4%

Źródło: opracowanie własne.

W tak przyjętej analizie, obszar zdegradowany tworzy 7 jednostek analitycznych, których łączna powierzchnia wynosi 35,8 km², co stanowi 36,4% powierzchni Gminy Łądek, a zamieszkiwany jest przez 2 474 osoby, które odpowiadają 43,8% ogółu mieszkańców Gminy Łądek.

WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Z ustawy o rewitalizacji wynika, że aby dany obszar gminy mógł zostać uznany za obszar rewitalizacji konieczne jest, aby występowała na nim koncentracja negatywnych zjawisk oraz aby był on istotny dla rozwoju lokalnego całej gminy.

Wyznaczając obszar rewitalizacji na terenie Gminy Łądek kierowano się również zasadą nieprzekraczalności ustawowych wartości 20% powierzchni gminy oraz 30% liczby mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą wskaźnikową **jako obszar rewitalizacji przyjęto jednostki analityczne Ciążeń zachód, Łądek południe oraz Łądek południe**. Wyboru dokonano na podstawie łącznego spełnienia kryteriów takich jak:

- występowanie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej,
- występowanie zjawisk kryzysowych w przynajmniej dwóch pozostałych sferach, w tym w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej,
- obecności partnerów społeczno-gospodarczych zapewniających prowadzenie rewitalizacji w sposób zaangażowany i odpowiedzialny społecznie.

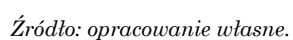
Ciążeń zachód – jednostka zlokalizowana jest w zachodniej części Gminy, będąc jednym z kluczowych ośrodków rozwoju, pełniących wiele funkcji na rzecz lokalnej społeczności. W jej granicach zlokalizowane są m.in.: pałac biskupów poznańskich w Ciążeniu wraz z parkiem, obecnie będący filią Biblioteki Uniwersyteckiej UAM z towarzyszącymi miejscami noclegowymi, świetlica wiejska w Ciążeniu, Szkoła Podstawowa im. K.K. Baczyńskiego w Ciążeniu wraz z towarzyszącym oddziałem przedszkolnym, a także usługi handlowe, finansowe czy rekreacyjne.

Łądek południe – jednostka zlokalizowana jest w centralnej części Gminy Łądek, obejmując swoim zasięgiem najważniejszy i najsilniej kojarzony z Gminą zabytek w postaci zespołu dawnego opactwa cysterskiego. W jednostce mieści się również Ośrodek Edukacji Przyrodniczej Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego wraz z towarzyszącym parkiem. Przede wszystkim w okresie letnim w jednostce tej odbywa się wiele wydarzeń gromadzących społeczność Gminy i służących jej aktywności. W ujęciu historyczno-kulturalnym jest to wciąż główny ośrodek w Gminie, a prowadzenie działań rewitalizacyjnych pozwoli wzmocnić jego oddziaływanie na resztę Gminy. Ważnym elementem będzie również pielęgnowanie lokalnych tradycji i kultury.

Łądek południe – w jednostce analitycznej Łądek południe zgromadzone są najważniejsze przestrzenie publiczne i instytucje świadczące usługi dla mieszkańców całej Gminy. W jej granicach mieszczą się m.in.: Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Wojska Polskiego w Łądku, Gminny Ośrodek Kultury w Łądku, Urząd Gminy Łądek, tzw. rynek w Łądku, remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Łądku oraz liczne punkty usługowe.

Ponadto, we wszystkich wskazanych do prowadzenia działań rewitalizacyjnych jednostkach analitycznych zlokalizowane są tereny nadrzeczne, stanowiące unikatowe środowisko przyrodnicze, o czym świadczą liczne wprowadzone formy ochrony przyrody. Tereny nadwarciańskie to naturalne miejsca rekreacji mieszkańców, które predysponowane są do rozwoju funkcji rekreacyjnych, wypoczynkowych czy integracyjnych.

Rycina 10 Uproszczona mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Łądek

SPIS RYCIN

Rycina 1 Położenie Gminy Łądek na tle sąsiadujących gmin, powiatu i województwa	4
Rycina 2 Obszar Gminy Łądek.....	5
Rycina 3 Obszarowe formy ochrony przyrody na terenie Gminy Łądek	7
Rycina 4 Zmiany liczby ludności w Gminie Łądek w latach 2013-2023.....	8
Rycina 5 Podział Gminy Łądek na jednostki analityczne	15
Rycina 6 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	21
Rycina 7 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Łądek na tle powiatu i województwa	23
Rycina 8 Struktura ludności w Gminie Łądek w latach 2019-2023	30
Rycina 9 Podmioty gospodarcze wpisane do REGON na 1000 mieszkańców	33
Rycina 10 Uproszczona mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Łądek	46

SPIS TABEL

Tabela 1 Jednostki analityczne w Gminie Łądek	14
Tabela 2 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Łądek	14
Tabela 3 Wskaźniki wykorzystane do zdiagnozowania zjawisk kryzysowych.....	17
Tabela 4 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze bezrobocia	22
Tabela 5 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze ubóstwa.....	24
Tabela 6 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze alkoholizmu	26
Tabela 7 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze przestępczości.....	27
Tabela 8 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze osób ze szczególnymi potrzebami.....	29
Tabela 9 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze kapitału społecznego.....	32
Tabela 11 Analiza wskaźnikowa sfery gospodarczej	34
Tabela 12 Analiza wskaźnikowa sfery środowiskowej	37
Tabela 13 Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej.....	40
Tabela 14 Analiza sfery technicznej	42
Tabela 15 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego - zestawienie zbiorcze.....	43
Tabela 16 Jednostki analityczne zaliczone do obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Łądek	44